УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 73. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 22-го КВІТНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 22, 1969 No. 73. VOL. LXXVI

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 21 квітня 1969

В АМЕРИЦІ

АКТУАЛІЗУЄТЬСЯ ПРОБЛЕМА мексиканських американців, яких у цій країні є коло п'ятьох мільйонів. Два мільйони живуть у Каліфорнії, а півтора мільйона в Тексасі. В Ню Йорку живе їх тільки коло 10,000, і їх проблему тут „ліквідують" сотки тисяч порторіканців, які становлять нову меншину групу в ЗСА. Деякі мексиканські американці, головно ті в стейті Ню Мехіко твердять, що вони нащадки еспанських завойовників. Інші кажуть, що вони нащадки давніх азтеків і підкреслюють свою індійськість. Велика більшість уважає себе за метисів, себто мішанців еспанців з індіянами. Всі вони твердять, що англосаси трактують їх „чікенос" — як невільників, недопускаючи їхньої мови до шкіл, та ведучи дискримінацію проти них при приниманні на працю та при призначуванні їм мешкань. Оці „чікеноси" організуються на взір негрів та домагаються рівних прав із білими.

10 МОРЯКІВ, ОДІТИХ В ТВАРИННІ ШКІРИ, випливуть 1-го травня з Бергену в Норвегії до Ісляндії, Гренляндії і Нової Фунляндії вітрильним кораблем, таким самим, яким в 9-му столітті плавали норвезькі вікінги. Цей вітрильник Гокстак, 76 стіп довжини і 18 стіп ширини, збудований на взір викопаного недалеко Осля в 1880 році корабля за 25,000 дол. для фільму „Альфред Великий", який продукувала фірма Метро-Голдвин-Маєр. Ця кіностудія продала цей вітрильник за один долар. Цю подорож через Атлантик організує Роберт Ф. Марк, який керував кораблем „Ніна" в 1962 році, наслідуючи Христофора Колюмба в подорожі через Атлантик. Модерні вікінги не матимуть компасу, орієнтуватимуться по зорях, місяці і сонці, як це було в 11 віці, коли дійсні вікінги плили з Норвегії до Нової Фунляндії.

НІКСОН ПІДТРИМУЄ ПЛЯН, щоб Президента ЗСА вибирали всі виборці під час президентських виборів. Але Президент додав, що він підтримуватиме проєкт безпосереднього вибору Президента тільки тоді, коли Конгрес схвалить потрібну зміну Конституції. Преса підкреслює, що Ніксон тепер холодніше висловився про проєкт безпосередніх виборів Президента, як це він зробив був два місяці тому. Тоді він сказав був, що, згідно з його переконанням, той кандидат повинен стати Президентом, який дістане більшість загальних голосів, і Колегії Електорів зовсім не треба. Ніксон злагіднив дещо своє становище тому, що нема певних виглядів на це, чи знайдеться потрібне число стейтів, які ратифікували б нову Поправку до Конституції.

У СВІТІ

ЛЕОНІД БРЕЖНЄВ ВІТАВ і прославляв нового генерального секретаря компартії ЧССР д-ра Густава Гусака, наступника Александра Дубчека, що його Центральний Комітет чесько - словацької компартії відсунув від влади на вимогу Москви на своєму засіданні в минулий четвер. Брежнєв підкреслював у своєму зверненні до Гусака „потребу консолідації соціялізму в ЧССР" та затіснення „непорушної приязни між СССР і ЧССР". Гусак проголосив пересторогу, що „не буде терпіти" будь-які виступи проти партійного проводу і його постанов. Дубчек має стати головою парляменту.

ЄГИПЕТСЬКА ПРЕСА ПРИЗНАЛА, що Єгипет обстрілює свідомо і пляново східній беріг Суезького каналу з далекосяжних гармат, що його отримав від Совєтів, щоб нищити ізраїльські укріплення, побудовані над Суезьким каналом, та не допускати ізраїльських підкріплень і доставів для передових позицій на Синайському півострові. Ізраїльський міністер ген. Моше Даян заперечив, начеб ізраїльці зазнали великих втрат в людях і матеріялі від отого єгипетського обстрілювання.

ЗАХІДНЬО - НІМЕЦЬКА СОЦІЯЛІСТИЧНА ПАРТІЯ ОПРИЛЮДНИЛА свою програму з уваги на парляментарні вибори, які відбудуться в Західній Німеччині 25 вересня ц. р. Німецькі соціялісти відбули в минулому тижні в Бад Годесбургу конгрес з участю 344 делегатів. Вони сподіваються виграти найближчі вибори. Новим президентом Німецької Федеративної Республіки став соціяліст Густав Гайнеман у виборах 3г-о березня ц. р.. Кандидатом соціялістів на канцлера є міністер закорд. справ Віллі Брандт.

ПІВДЕННИЙ В'ЄТНАМ ОТРИМАВ ВІД ЗСА першу ескадрилю, себто 20 літаків - джетів типу „А-37". Дві такі самі ескадрилі ЗСА ще доставлять Південному В'єтнамові згідно з рішенням піднести вартість і бойову здатність південно - в'єтнамських збройних сил. На летовищі під Сайгоном відбулася церемонія з цього приводу, під час якої президент Нгуєн Ван Тієу і американський амбасадор Елсворт Банкер виголосили промови, а віце - президент Нгуєн Као Кі, колишній маршал летунства, особисто випробовував ті літаки. Кожний такий джет має швидкість 478 миль на годину, засяг 1.400 миль і може брати бомби на вагу 5.000 ф.

Відбиванкові дружини „Ч. Січі" і СУМА здобули звання юнацьких першунів СУАСТ-Схід

Пассейк, Н. Дж., 19 квітня. — У відбиванкових змаганнях юнацьких дружин за першість Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств, делегатури Українсько Спортової Централі Америки і Канади на Сході ЗСА, дружина „Чорноморської Січі" з Ньюарку здобула перше місце серед юнаків, а дружина Осередку СУМА з Гартфорду серед юначок. В цих юнацьких першостях Сходу, які проведено системою кожний з кожним, взяло участь 13 дружин, в тому 7 дружин юнаків і 6 юначок. Три перші місця в конкуренції юнаків зайняли: „Ч. Січ" Ньюарк, Пласт, Пассейк, та СУМА Ньюарк і СУМА Гартфорд, які при рівності точок поділилися третім місцем. Три перші місця в конкуренції юначок зайняли: СУМА Гартфорд, Пласт Ньюарк і Пласт Пассейк.

Ці відбиванкові змагання молоді відбулися в залях Української Централі Пассейку і поблизької публічної школи. Провідником і головним суддею змагань був Ігор Сохан, спортовий референт КПС, а господарем цих юнацьких першостей був місцевий Осередок Спілки Української Молоді Америки.

Плянують зменшити оборонний бюджет на $5 більйонів

Вашингтон. — В Сенаті твориться двопартійна група, яка хоче зменшити оборонний бюджет на $5 більйонів. Провідником цієї групи сенаторів є провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Майк Менсфілд. Він твердить, що запропоноване Пентагоном зменшення на $1.1 більйона невистачальне. Президент Джансон запропонував був оборонний бюджет на найближчий рік, що зачнеться 1-го липня 1969 р. — $80.6 більйона, Уряд президента Ніксона пропонує видати на оборону — $77.6 більйона. З цієї суми пропонують „втяти" ще $5 більйонів. Не знати, як поставиться до цієї пропозиції Конгрес. Сам сенатор Менсфілд заявив, що „важко" буде так дуже зменшити видатки на оборону, бо не знати, де робити ощадності.

Передбачають кінець ліберальних університетів

Прінстон, Н. Дж. — У зв'язку із заворушеннями студентів в цій країні та в Европі тут відбулася Міжнародна Конференція в Прінстонськім університеті в справах влади студентів на університетах. На конференції висловлено думку, що настає кінець ліберальних університетів відомого типу в Західній Европі, який прийнявся і в цій країні. Цю конференцію організували Оксфордський університет у Великій Британії, Національна Фундація Політичних Наук у Парижі та Школа ім. Вудро Вільсона Публічних і Міжнародних Справ при Прінстонському Університеті. Прінстонський професор Стенлі Келлі сильно обороняв право американських студентів брати участь у вирішуванні університетських проблем. Проф. Келлі є головою комісії, яка займається справою реорганізації Прінстонського Університету. Професор Сорбонни Франсуа Буррікo прийшов до переконання, що ліберальні університете мають зникнути після тих заворушень, які були в травні 1968 року у Франції. Французьке суспільство втратило довір'я до університетів, хоч давніше університети були захищені проти всякого нападу. Англійський науковець професор коледжу при Оксфордському університеті А. Голсі погоджувався з думками французького професора, хоч і заявив, що з теперішніх атак на університети може вийти більше зрізничкування освітньої системи. Обидва ці професори стверджували, що більшість студентів студіюють соціяльні предмети та гуманістику, а меншість такі фахи, як інженерія, медицина та інші подібні професії. Це свідчить, що більшість цікавиться політичними і соціяльними проблемами.

Озброєні негритянські студенти зайняли будинок Корнелльського університету

Ітака, Н. Й. — В суботу 19-го квітня о год. 6-ій по под. коло 100 негритянських студентів зайняли будинок Корнельського університету та тримали його в своїх руках до год. 4.12 по пол. 20 квітня, коли вони залишили цей будинок, бо прийшло між ними і університетською владою до порозуміння. Коли ці негритянські студенти залишали університет, то несли з собою явно зброю, яку вони мали під час зайняття університету, і якою мали оборонятися. Студенти несли з собою 17 крісів та револьверів, інші мали списи, які поробили собі для оборони. Зайняттям університетських будинків керувало Афро-американське товариство — організація войовничих негрів. Університетська влада погодилася на це, що не буде карати нікого за це, що впродовж 36 годин були зайняті університетські будинки, та обіцяла здійснити домагання негритянських студентів.

Плянують здвиг українців Америки і Канади у 40-ліття ОУН

Дітройт, (А. І.). — Тут 17, 23 і 29 березня ц. р. відбулись наради представників Крайової Екзекутиви Українського Національного Об'єднання Канади (УНО) і Організації Державного Відродження України в ЗСА (ОДВУ) в справі відзначення сорокрічної боротьби Організації Українських Націоналістів за Українську Самостійну і Незалежну Державу. На цих нарадах рішено в днях 1-го, 2-го і 3-го серпня ц. р. відбути Здвиг Українців Америки і Канади в Місті Дітройті.

Для організації Здвигу представники УНО і ОДВУ покликали Діловий Комітет в такому складі: д-р Квітковський Денис — голова, ЗСА; Карманін Юрій — заступник голови, Канада; Різник Володимир — заст. голови, ЗСА; Панасюк Михайло — діловий координатор, ЗСА; Іванів Андрій — секретар, ЗСА; мгр. Мастикаш Евген — секретар, Канада; проф. Михалевич Михайло — інформаційний реф., ЗСА; Зорич Богдан — інформаційний реф., Канада; Лотоцький Іван — фінансовий реф., ЗСА; Пінковський Всеволод — фінансовий реф., Канада; інж. Варивода Ярослав — господарський референт, ЗСА; Шраменко Роман — організаційний реф., ЗСА; Славич Андрій — організаційний реф., Канада; Кузик Любомир — імпрезовий реф., ЗСА; Максимів Онуфрій — імпрезовий реф., Канада; ред. Савчук Степанія — представниця жіночих організацій Канади, Марія Квітковська, Різник Павлина — представниці жіночих організацій ЗСА. Марунчак Теодор — представник молоді Канади, проф. Мирон Куропась, Квітковський Остап — представники молоді ЗСА, Попович Іван — член ДК, ЗСА; Білий Олександер — член ДК, ЗСА; інж. Темник Юліян — член ДК, Канада.

Святкування будуть проходити в такому порядку: 1-го серпня ц. р. відбудеться пресова конференція для англомовної преси ЗСА і Канади в Шератон-Кеделек готелі в Дітройті. 2-го серпня Публічна Студійна Конференція з участу Голови ПУН та визначних діячів ОУН. Вечером в тім самім готелі відбудеться бенкет, на якім головним промовцем буде Голова ПУН ред. Штуль-Жданович. Там рівнож виступатимуть представники американського та канадійського політичного світу і українські суспільно - громадські та політичні діячі.

Здвиг получений з мистецькою частиною відбудеться 3-го серпня на оселі „Діброва", на якім з головною промовою виступить ред. Ярослав Гайвас.

Відновлено розвідчі лети біля Кореї під охороною джетів

Вашингтон. — Президент Ричард Ніксон наказав відновити стежно-розвідчі лети над Японським морем, з тією різницею, що надалі всі ті лети будуть відбуватися під належною охороною бойових літаків. Президент ствердив на своїй пресовій конференції в минулу п'ятницю 18 квітня ц. р. з цілою рішучістю, що американський стежний неозброєний літак, що його північно-корейські комуністи збили разом з його 31-членною залогою тиждень тому, знаходився далеко поза північно-кореським повітряним простором. До цього часу відбулося над Японським морем таких 190 летів і всі вони перейшли без ніякого інциденту. Поведення Північної Кореї в даному випадку було — ствердив Президент — актом свідомої провокації, але про причини такого комуністичного поведення, як також про можливості американської відплати, Ричард Ніксон нічого не сказав. Зате він підкреслив, що відновлення таких летів, припинених безпосередньо після катастрофи того американського літака, стало конечною потребою з уваги на безпеку 56.000-го американського війська в Південній Кореї та погрожування збоку Північної Кореї щодо нової агресії супроти вільної південної частини тієї країни. — З інших справ Президент заявив на тій конференції, що покращали шанси замирення у В'єтнамі, але він заперечив, наче би американський Уряд брав на увагу одностороннє відкликання відтіль американських військ. Президент Р. Ніксон натаврував теж дальше втручання Москви до чесько-словацьких справ, яке яскраво проявилось у „вичищенні" Дубчека з становища головного секретаря компартії.

У Південному В'єтнамі створилась опозиційна до уряду політична партія

Сайгон. — У Сайгоні відбулося з участю кругло 800 осіб політичне зібрання, на яких засновано політичну партію під назвою Прогресивний націоналістичний рух. Це протикомуністична, але й опозиційна супроти теперішнього режиму партія, яку очолив д-р Нгуєн Нго Гуї, член південно-в'єтнамської делегації на Паризькій конференції про В'єтнам. Нова партія проголосила, що вона є проти комуністів, але також проти „феодальних і реакційних елементів, які під плащиком антикомунізму хочуть зберігати свою владу й експлоатувати нарід". Південно-в'єтнамський президент Нгуєн Ван Тієу заходиться від якого тижня біля створення власної політичної партії, яка була б протиставленням комуністичного Національного Фронту Визволення, політичної репрезентації В'єтконгу. Його заходи з'єдинити всі антикомуністичні елементи не вдалися. Тепер він формально привітав створення легальної опозиційної партії, але не відомо, чи постання її вможливить йому створити таку сильну власну політичну організацію, на якій можна би оператися незалежно від збройно сили і поліційного апарату.

Британія охороняє своїм військом установи в Північній Ірляндії

Бельфамт. — У Північній Ірляндії сталися в минулому тижні такі події революційного характеру, що північно - ірляндський прем'єр Теренс О'Ніл звернувся телефонічно до британського уряду в Лондоні з просьбою дати військо для охорони державних будинків та влаштувань публічної ужиткoвости. В половині минулого тижня були сильно пошкодженні динамітом збірник води, з якого користали мешканці столиці краю, Бельфасту, та центральна електрівня. В минулу неділю 20 квітня ц. р., — в Ірляндії був уже понеділок 21 квітня — одночасно вибухли бомби в 9-ох поштових станицях у Бельфасті й на одній газоліновій стації. Щасливо не було людських жертв і пожежна сторожа погасила виникли внаслідку тих атентатів пожежі. Поліція мала багато труду з заворушеннями, в яких католицькі демонстранти вимагали зрівнання їх в життьовій практиці з протестантами, а протестантські екстремісти виступали проти католицьких демонстрантів. Ірляндія, як відомо, складається з південної частини, суверенної республіки величиною 27.136 кв. миль, з населенням близько три мільйони осіб, та з північної, т. зв. Ульстеру, яка охоплює 6 повітів величиною 5.450 кв. миль з півторимільйоновим населенням, з чого дві третини становлять протестанти і одну третину католики. Католицька меншість в Північній Ірляндії, яка має широку автономію, але належить до Британії, користується підтримкою збоку націоналістично - революційної організації, створеної в Ірляндській Республіці, яка вимагає з'єднання Ірляндії, як самостійної держави.

У В'єтнамі загинув молодий українець Микола Мельник

Елизабет, Н. Дж. — Вістун американської бойової армії Микола Мельник загинув на полі бою з комуністами у В'єтнамі 5-го квітня ц. р., під час очищувальної акції проти ворога. Сл. п. Миколі Мельнику було 20 років від роду. Народився в Зах. Німеччині в Гамбурзі, прибув з батьками до ЗСА у 1949 р., закінчив середню школу. — Українську середню школу св. Володимира та Лінден гайскул, студіював 2 роки у Юніон коледжі у Грандфорді, мріючи стати архітектом. Микола Мельник був зразковим учнем і здібним студентом, брав активну участь у молодечому українському житті, відвідував Церкву св. Володимира, був членом УНСоюзу. Залишив у найглибшому смутку батька Іллю і матір, двох братів і двох сестер. Похорони молодого воїна сл. п. Миколи Мельника відбулися з заведення В. Войцеховського в Ліндені, похоронні відправи відбулися у церкві св. Володимира в Елизабет у суботу 19 квітня.

Сл. п. Микола Мельник

КОНФЕРЕНЦІЯ РЕСПУБЛІКАНСЬКИХ ЖІНОК У ВАШИНГТОНІ

На світлині бачимо групу провідниць, що брали участь в Конференції Республіканських Жінок дня 14-го квітня, 1969 року у Вашингтоні. Зліва направо: П-і Марія Душник, заступниця головного предсідника УНС, що була делеґаткою Бизнесового Об'єднання Жінок-Республіканок Ню Йорку; п-і Мері Брукс, директорка Заготівлі Державних Грошей, що була головою конференції; амбасадор д-р Ріта Гавзер, американська представниця до Комісії Прав Людини Об'єднаних Націй; п-і Елі Пітерсон, заступниця голови Республіканського Крайового Комітету, і, п-і Вірджінія Навер, спеціяльна асистентка Президента в Споживчих Справах. Між українськими делеґатками були також п-і Катерина Галамар та п-і Стефанія Вовчок та інші члени Українсько - Американської Ради Республіканських Жінок у Філядельфії.

Стефанія Пушкар очолює Координаційну Раду Суспільної Служби при ЗУАДК

Філядельфія. — В суботу 19 квітня ц.р. тут в готелі Венджамін Френклін відбулася перша нарада покликаної 8 березня ц.р. до життя Координаційної Ради Суспільної Служби при ЗУАДК. Присявними були репрезентанти 11-ох установ і організацій, які в цілості або частинно присвячують свою діяльність суспільній службі. Відчитаний секретаркою ЗУАДК Оксаною Ґенґало докладний протокол наради з 8 березня ц.р. пригадав причини, які спонукали заснування Координаційної Ради Суспільної Служби при ЗУАДК. Докладно передискутовано і прийнято Правильник, який визначує за ціль тієї нової організації — „координувати і плянувати харитативно-допомогову працю американсько-українських організацій в ЗСА та бути осередком для виміни інформацій про суспільну службу". На пропозицію Комісії з 5-ох осіб — Ст. Пушкар, Ст. Вовчок, д-р Б. Гнатюк, І. Скіра і д-р Скальчук — обрано першу Управу Координаційної Ради Суспільної Служби у такому складі: голова — Стефанія Пушкар, голова Союзу Українок Америки, — заступники голови — Лев Пушкар (централя „Самопомочі) й Іван Поритко (Суспільна Служба Комбатантів), секретарі Марія Варвара (для української мови, службовичка ЗУАДК) і Стефанія Вовчок (для англійської мови, представниця „Провидіння"). Президент ЗУАДК д-р В. Ґалан і екзекутивний директор ЗУАДК ред. Остап Тарнавський, або їх заступники, за прийнятим правильником, автоматично входять в склад Управи Координаційної Ради. Координаційна Рада інформуватиме про свої рішення і пляни праці Управу ЗУАДК, президент якого репрезентує всю українську суспільну службу в ЗСА перед Харитативною Радою Світового Конґресу Вільних Українців. Головував на нараді д-р В. Ґалан. Всіх присявних було 22 особи. Український Народний Союз репрезентували його головний предсідник Йосиф Лисогір і головний касир Петро Пуцило.

Обласний організатор УНС Василь Дідюк повернувся з поїздки на захід Канади

Джирзі Сити, Н. Дж. — З головної Канцелярії УНС повідомляють, що головний радний і обласний організатор п. Василь Дідюк з Торонта, повернувся з успішної оргонізаційної поїздки по Заході Канади. Побіч поладнаних організаційних і ювілейних справ в часі поїздки В. Дідюка зорганізовано новий Відділ УНС ч. 421 при церкві Св. Атанасія в Ріджайні з понад 50-ти членами - основниками, відновлено і збільшено Відділ у Давфині ч. 494 та пороблено заходи для зорганізування нових Відділів у інших місцевостях. Участь у засіданнях управ Відділів, зустріч із ширшими кругами громадянства та численні зустрічі з визначними духовними та громадянськими діячами доповнили програму побуту п. В. Дідюка на Заході Канади. Окрему увагу присвячено справі ювілейних святкувань УНС під час українського Фестивалю у Давфині, Ман., та відзначення 75-річчя УНС у інших осередках союзової організації в Канаді. Внаслідок цієї подорожі УНСоюз в Канаді, а зокрема його Вінніпезька Округа, збільшилися майже на сто нових членів.

Відбудеться З'їзд Перемищини-Посяння

Ню Йорк. — В днях 26 і 27 квітня 1969 року бувші учениці і учні середніх шкіл княжого города Перемишля та колишні жителі Перемиської Землі відбудуть З'їзд Перемищини і Посяння. З'їзд відбудеться в залях Українського Народного Дому в Ню Йорку. Крім ділової частини — заснування Об'єднання „Перемищина", в суботу 26 квітня відбудеться Товариська зустріч - бенкет з Перемиськими Вечерницями. Благословення і вітання для З'їзду прислали Верховний Архиєпископ і Кардинал Йосиф Сліпий, наші Митрополити і Владики. Головою Організаційно - ділового Комітету є А. Бук.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50: three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Безкарне насильство

Відомий американський синдикований коментатор Роско Друммонд звернув недавно увагу на цікаву розбіжність становища Совєтського Союзу супроти Чехо - Словаччини й комуністичного Китаю. Доктрина Брежнєва виправдує інвазію в Чехо - Словаччині „правом" Совєтського Союзу втручатися у внутрішню політику кожної комуністичної країни, в якій комунізм розуміють інакше, як у Москві, і ведуть політику за тим власним, розбіжним розумінням. Коли ж чесько - словацькі комуністи типу Александра Дубчека породили такий гнів у Кремлі, що він змобілізував сотні тисяч війська власного і чотирьох своїх европейських сателітів, то наскільки ароґантніше супроти Москви поводяться китайські комуністи під диктаторським проводом Мао Тсе-тунґа. Чому ж Москва перевела інвазію в Чехо - Словаччині, а не переводить її в комуністичному Китаї? — запитує Друммонд, і зараз же відповідає: тому, що вмарш танків до Праги й Братислави нічим не погрожував кремлівській верхівці, а вмарш до Китаю міг би стати небезпечним.

Побачивши неґативну для себе політичну реакцію в західньому світі після інвазії в Чехо - Словаччині, совєтська дипломатія заметушилась у всіх столицях вільних країн і стала переконувати їх уряди, що це була тільки внутрішньокомуністична справа, яка не погрожує світовому мирові і не перечить засаді непорушности державних кордонів. У цих своїх заходах Москва мала також успіх, доказом чого стала проголошена Ричардом Ніксоном заява, що пора перейти від „конфронтації до пертрактацій". А все ж Румунія і Югославія, мабуть, тільки тому не зазнали дотепер долі Чехо - Словаччини, що Москва рахується не так з ризиком поважного воєнного спротиву обох тих комуністичних — маленьких і без порівняння мілітарно слабших — країн, як із остаточним загиренням справи „співіснування" з Америкою та іншими країнами Заходу і переходом до загостреної холодної війни з посиленою мобілізацією західніх збройних сил — чого Москва собі не бажає.

Деяку паралелю можна провести з піратськими актами Північної Кореї супроти американського корабля „Пуебло" 23 січня 1968 р. і літака „ЕС-121" 15 квітня ц. р. В обох випадках північнокорейські комуністи сподівалися, що ті акти обійдуться їм безкарно. Вони використали важку ситуацію Америки, заанґажованої у В'єтнамській війні, з прикрими наслідками тієї війни на внутрішньоамериканському ґрунті; вони знали, що американський Уряд не ризикуватиме тепер відновленням Корейської війни і що американське летунство на Далекому Сході — на території Південної Кореї і на базах в Японії — разом із південнокорейським летунством слабше за летунство Північної Кореї, створене спільними совєтсько - китайськими зусиллями, і що тому ризико відплатних дій Америки мінімальне.

А все ж така поведінка не може тривати вічно. ЗСА вели війну одночасно проти Німеччини Гітлера і проти Японії, двох мілітарних потуг, що розпоряджали величезними збройними силами та вояками високої кляси, і ту двофронтову війну виграли. За президентури Д. Д. Айзенгавера ми чули, що Америка всилі вести й виграти війну одночасно проти Совєтського Союзу й комуністичного Китаю, і ця американська сила дозволяла Джанові Фостерові Даллесові провадити політику „над берегом війни". Ніхто в Америці не хоче не то нової двофронтової, а взагалі будь-якої війни. Але ще ніколи у всесвітній історії не вигравала закордонна політика, яка слухала біблійної поради наставляти другу щоку, коли вдарено по одній. Ніколи не вигравала держава, яка допускала до такого обниження своєї поваги у світі, що — за словами Ричарда Ніксона з його виборчої кампанії — „четверторядна країна" дозволяє собі вчиняти супроти неї акти насильства і глузувати в розрахунку на безкарність.

Рацію мають ті критичні коментатори, які дорікають вищому американському командуванню, що воно нічого не навчилось з прецеденту з „Пуебло" і знову вислало розвідчий літак без належної охорони, покладаючись на джентлменство комуністичних піратів. Однак, з тієї помилки командування не виходить, що держава має платити своїм престижем і життям своїх військовиків тільки тому, що комуністи використовують такі помилки для своїх цілей. Ричард Ніксон розуміє реально-політичну вартість державного престижу. Треба сподіватися, що подібні принизливі випадки безкарно не повторяться.

В. Чапленко

СІЧЕСЛАВЩИНА ПІД „РУСИФІКАЦІЙНИМ ЧОБОТОМ"

(2)

Можливо, що цей роман не був би підданий поліційній „критиці", якби незабаром після його видання ЦК КПСС, „теоретично оформлюючи" загарбання Чехо-Словаччини, не ухвалив постанови про „боротьбу з ідеологічною диверсією", що її негайно почали здійснювати сталінськими методами, тобто з „людськими жертвоприносинами". На Україні і в інших поневолених республіках практика такого здійснювання завжди й обов'язково була рівнозначна з винищуванням національних кадрів.

Коли Сталін на початку 30-их років надрукував у журналі „Пролетарская Революция" листа, скерованого проти його особистих ворогів - троцькістів, то на Україні це призвело до відомого винищування української інтеліґенції, яка ніколи не мала нічого спільного з троцькістами. Як відомо, далеке вбивство партійного бонзи Кірова також коштувало нашому народові дуже дорого: тоді розстріляно понад 30 українських діячів та письменників, таких, як Г. Косинка, О. Влизько, К. Буревій, Д. Фальківський і інші.

Отож і цим разом на Україні з а с т о совано таку „практику". Як відомо, в Російській федерації здійснення цієї постанови зачепило тільки невеличку групу жидів (Даніель та інші), що, справді, свідомо передали за кордон для видання свої писання, тим часом як Гончар і в цьому своєму творі, як і в усіх попередніх (так, як іще й Корнійчук), — виконував тільки доручення партії, в даному разі втілив у літературні образи оту постанову уряду про охорону історичних пам'яток. Але, підшукуючи жертву для московського Молоха, січеславські русифікатори зформулювали устами редактора „Зорі" П. Орлика акт звинувачення для місцевих „любителів старовини", мовляв, „український н а ціоналізм найповніше виявляє себе під маскою захисту старовини".

І ще такий парадокс: у той час як сам Олесь Гончар, заслужений партійний діяч і всякий орденоносець, утримався на своєму посту голови Спілки Письменників, дрібних, але масових і через те небезпечних носіїв українського патріотизму в м. Січеславі позвільнювано з роботи, повикидано з партії, почали тягати на допити тощо. Список так чи так покараних письменників, наведених у „Листі", свідчить про те, що це все хоч і молоді, але талановиті письменники (В. Корж, В. Чемерис і інші), яких, мабуть, буде вилучено з українського літературного процесу.

Отже, і цим разом учинено той злочин супроти українського письменства, який у 20-их роках не допустив до розвитку тодішніх молодих українських письменників Січеслава; з них зберігся тільки один, той, що йому пощастило вихопитись у вільний світ, де він і виявив свої творчі можливості.

Показово, що одного з сучасних січеславських письменників В. Сіренка почали переслідувати після того, як він став писати по - українському. І з цього факту, і з прямого свідчення, наведеного в „Листі", виявляється, що серед русифікаторів у м. Січеславі ніхто й не пробує „боротись із ідеологічною диверсією". „Разом із цим виникає питання: невже лише на товаришів - росіян не впливає буржуазна ідеологія?" Поставивши таке питання, автори „Листа" констатують факт, що в „місті не критиковано публічно (не говорячи вже про адміністративне покарання) жодного представника російської творчої молоді за аналогічні українській молоді „збочення", і які повинні були б називатися „впливом гнилої ідеології російського великодержавного б у р жуазного шовінізму". І далі наводять факти — вибрики російських шовіністів проти української мови, проти українських історичних діячів тощо. Як члени партії і „комсомольці" автори „Листа" заадресували його голові ради міністрів УССР Щербицькому, керівникові „ідеологічних справ" ЦК КПУ Овчаренкові і одному з секретарів Спілки Письменників Павличкові, але „відповідь" якщо й одержали, то, напевно, через КҐБ. Якби вони обминули були цей „уряд" „суверенної держави українського народу" і звернулися безпосередньо до Л. Брежнєва, що був свого часу секретарем Дніпропетровського „обкому", чи до „президента" Підгорного, то й тоді б це допомогло, як мертвому кадило. Сила цього „Листа", цього болючого крику щирих патріотів, „що збагнули цю трагедію свого народу й не хочуть цуратися рідної мови, не хочуть цуратися себе" самих, у тому, що він пішов між люди, став ще одним голосом протесту проти цинічного наступу Москви на саме існування української нації.

Тим то, кажу, мало тільки прочитати цей „Лист", — його треба вивчати, а може й понести до чужинців, як це зроблено вже з матеріялами В. Чорновола, з книжкою І. Дзюби, як це зробив І. Коляска з своїми „здобутками". Що це останнє — інформація чужинного світу про таке становище України — важлива справа, цього ніхто не буде заперечувати. Адже ми маємо ще таку „політику" дуже поширеного американського журналу „Тайм", який розголошує „славу" Євтушенка на ввесь світ, вміщує його портрети і пише навіть про ті його „листи", яких він не писав, а про такі важливі українські документи, як оцей „Лист", у ньому ніколи немає навіть згадки.

У тексті „Листа" січеславських письменників впадає в око те, що всі висловлювання владущих осіб подані російською мовою, а це ще один доказ того, що російська, а не українська мова є державною мовою в цій нібито „суверенній державі українського народу".

(Кінець)

ЦЕНЗУРА КОЛИСЬ І ТЕПЕР

Мюнхен. — Після демонстрації у Чехо - Словаччині проти російської окупації 28 березня, з нагоди перемоги чехословацьких спортовців над дружиною СССР у Стокгольмі, Москва послала свою делеґацію до Праги. Перша вимога міністра Гречка була: відновити цензуру преси, радіо і телевізії. Це зроблено, бо таким способом Москва хоче „рятувати демократію і соціялізм" в окупованій країні...

Там, де споконвіку звикли до „намордника" на пресу й літературу, може дехто й не помітив безглуздя цієї вимоги. Але Чехо-Словаччина мала між 1918-1939 і від 1945 до 1948 рр. вільну пресу. Окрім того, чехи і словаки пам'ятають політичну заповідь першого свого президента Масарика: „Демократія — це дискусія".

Але чи може бути та вільна дискусія під цензурою?

Доводиться с т в ердити: цензура в деспотичній країні, якою була Московщина-Росія, річ не нова. Тиском на друковане слово відрізнялася держава московських царів, наприклад, від держави польсько - литовської: в Києві, Львові та в інших містах були українські друкарні, що видавали політичні й церковно - релігійні трактати без усякої цензури.

Але в той самий час на Москві книги „єретиків" палили; відхильних від православної, визнаної Церкви, так званих старообрядців — жорстоко п е реслідували. Цар Петро І (1689-1725) наклав ярмо цензури також на всі церковні книги київського видання, бо бачив у них „разночтеніє" порівняно з московськими.

Коли взяти добу пізнішу, то зазнав утисків цензури також наш великий земляк Микола Гоголь. Сліди мук письменника лишилися в його листах. Його твір — „Мертві Душі" — був переданий в цензуру. Цензори пильно читали „Мертві Душі" і знаходили там багато „політично ненадійних" речей. Автор, що жив тоді в Москві, писав у Петербург до проф. Плєтньова 4 березня 1842 р.:

„Я вже так змучений несподіваними відкладаннями, і при тому з моїм рукописом діються такі чудеса, що я тільки й чекаю, що настане знов яканебудь зачіпка".

В розпачі Микола Гоголь вирішив написати лист до графа С. Уварова, міністра освіти, щоб допоміг „Мертвим Душам" пройти крізь „митарства" цензури. Не було гіршого вибору адресата. Це був той Уваров, котрий писав:

„Користь від філософії не доказана, а шкода можлива". Тому він заборонив навчання філософії в університетах Росії...

Цензура не була милосердна до автора „Мертвих Душ". Цензор звелів викреслити із цієї „поеми" один розділ, що зветься „Повість про капітана Копєйкіна". В цьому розділі автор описує пригоди інваліда Наполеонівської війни Копєйкіна, що втратив руку й ногу і не міг добитися пенсії від бюрократів царської держави. Гоголь без пошани описав бездушних бюрократів - генералів, що не хотіли визнати права інваліда Копєйкіна на пенсію, та інші неподобства „начальства".

Рішення цензури глибоко засмутило Гоголя. Він писав 10 квітня 1842 р. з Москви до Плєтньова, що повість про Копєйкіна — це одно з найкращих місць у „Мертвих Душах":

„Без нього — дірка, котрої я не всилі нічим залатати й зашити. Я, краще, вирішив переробити його, ніж зовсім позбутися. Я викинув увесь генералітет. Характер Копєйкіна я визначив виразніше, так що тепер ясно видно, що він сам у всьому винен і що з ним учинили добре".

Бідолашний автор просив Плєтньова передати переробленого „Копєйкіна" цензорові на затвердження, бо „друкування рукопису вже почалося".

Не один письменник в комуністичних країнах має такі самі нещасливі пригоди з своїми творами у закамарках цензури, яка вимагає, щоб автори описували „позитивних героїв" і не займали комуністичних генералів та маршалів... А ще дехто скаже, мовляв, історія не повторюється...

П. А.

Київська кіностудія закінчила черговий антиукраїнський фільм „Аничка"

Київ. — Відбувся закритий перегляд нового „художнього кінофільму", поставленого за пляном Київською студією ім. О. Довженка, „Аничка", за наклепницькою на український народ „повістю" В. Загорулька „Аничка". Фільм ставив Б. Івченко. У фільмі зображено членів ОУН та УПА, як німецько - ф а ш и стських прислужників, які не мали власної голови, лише виконували накази окупанта. Каґебівський орган комуністичної пропаґанди між українцями „за рубежом", „Вісті з України" в ч. 7/1969 писали: „Новий фільм розповідає про боротьбу трудящих західніх областей України в роки великої вітчизняної війни проти німецько-фашистських окупантів та їх підручних — українських буржуазних націоналістів". Н а й б і л ь ш пікантним у цьому новому „художньому кінотворі" те, що головну ролю гуцульської дівчини Анички виконує... актриса Л. Румянцева...

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

ПОТІХА ЛИСИМ

Журнал Американського Медичного Об'єднання з 7-го квітня ц. р. приносить цікаву статтю, яка може потішити багатьох лисих: перещеплення волосся виявляє останніми часами щораз більший проґрес, і багатьом людям виповнюють лисину з великим успіхом.

Автор статті, д-р Д. В. Став, твердить, що за останніх 12 років коло 20 тисяч пацієнтів перейшли перещеплення волосся, заповнюючи невеликі вилисілі місця на голові новою чуприною. За одну операцію, що триває біля 20-ти хвилин, пересаджують від 30 до 50 волосин, але така процедура може повторюватись щодня, аж поки вилисіле місце заповниться.

Пересадження відбувається системою т. зв. автографту, себто волосся береться з тієї самої людини, але з іншого місця голови. Переноситься волосина з поміччю спеціяльного апарата, який вирізує мініятюрний шматочок шкіри разом із коренем волосини і пересаджує його на лисину. Волосся звичайно береться з потилиці або з боків голови. Як правило, пересаджені волосини протягом трьох місяців випадають, але цибулька залишається живою і незабаром видає добру нову волосину. Після операцій людина рідкоколи потребує бандажа, і повертається до праці того самого дня.

Великі вилисілі райони голови важко перещепити із-за браку матеріялу, і тому, покищо, оперують лише малі лисини або пошкоджені місця на голові, де волосся випало. З хвилиною, коли буде розв'язана проблема кращого перещеплення шкіри з людини на людину, себто з розвитком т. зв. гомографтів, буде розв'язана також проблема матеріялу для перещеплення.

ОСТОРОГА АЛЬКОГОЛІКАМ

Уже століттями відомо, що постійне і посилене вживання алькоголю у всякій формі може привести до важкого захворювання печінки. Хвороба ця, якщо не контрольована, приводить до тяжкої недуги з набряком живота, ніг, серцевої недостачі, пошкодження нирок, нарешті — до повільної, болісної, неминучої смерти.

Смертність від пошкодженої алькоголем печінки далеко більша, як це звичайно думають. Недавно Світова Організація Здоров'я при ОН подала статистику, згідно з якою найвища смертність від захворювання печінки алькоголіків припадає на Францію — на 100 тисяч населення 34.2 смертей, далі йде Портуґалія — 30.4 смертей, Англія — лише 2.9 смертей, Ірляндія — 2.1.

В Америці ще в 1956 році смертність від захворювання печінки становила на 100 тисяч 10.7, але в 1968 році це число піднеслось до 12.8. Даних з України нема, бо Москва цих статистичних даних не опубліковує.

Є здогади, що смертність від пошкодженої алькоголем печінки залежить не лише від кількости спожитого алькоголю, але також від того, як людина харчується. Ґенетична, себто спадкова та природна кволість також відіграє певну ролю, але певним залишається те, що алькоголь не щадить нікого, якщо його вважати за близького приятеля.

НАША ПОШТА

— ВШ В. П. з Боффало: У статті про лікування ревматичних недуг зайшла помилка не з вини автора. Ніхто ніяких радіоактивних ізотопів до мінеральних купелів не додає. В статті йшлося про наявність тих ізотопів у деяких природніх джерелах, і оригінальне речення в машинописі звучало так: „Европейська школа вірить, що мінеральні джерела мають лікувальну силу, зокрема такі, що в додаткові до різних солей та мінералів мають якусь мінімальну і нешкідливу кількість радіоактивних ізотопів". Просимо вибачення за помилку в друкові статті.

— ВШ Т. Ж. з Ню Йорку: Стаття про здорове або хворобливе травлення та зв'язані з тим проблеми шлункових виділин появиться в недалекому м а йбутньому. Святами, коли люди й так їдять понад міру, про це не випадало писати.

— ВШ І. Л. з Трентону: Сумлінність, щирість і відвертість лікаря — це та основа в його відносинах з пацієнтами, яка забезпечує користь їм і громаді. Щиро дякуємо за прихильні слова.

ВШ В. Д. з Торонта: Аналіза політичного життя з точки зору медицини, зокрема психіятрії — не належить до нашої колюмни. Це відноситься до к в а ліфікованої журналістики, хоч, може, й шкода, що в тій ділянці не висловлюються фахівці психології та психіятрії. В цьому ми з Вами згідні.

— ВШ Пані М. К. з Джерзи Сити: У медичній літературі появляється щ о р а з більше даних про те, що таблети для контролі народжень можуть витворити т. зв. т р о м б офлебіт, себто згустки крови в жилах. Це, зокрема, відноситься до таких жінок, що мають жиляки. Загально припускають, що трапляється один такий випадок на 10-15 тисяч жінок, які заживають ці таблети. Більшість тромбофлебітів кінчаються щасливо, але бувають також трагічні випадки. Докладні дані може Вам подати кваліфікований гінеколог. Останніми часами продукують ці таблети із щораз меншою кількістю гормонів, і, треба сподіватись, з часом число випадків тромбофлебіту обнизиться. Про те, чи їх „етично вживати" — найкраще вияснить Ваш священик.

Лука Луців

ПРО СВОЮ ВЛАСНУ КНИЖКУ

(„Іван Франко — борець за національну і соціяльну справедливість")

(5)

В дійсності у Франка знаходимо різні літературні напрямки: романтичний, реалістичний, натуралістичний і навіть імпресіоністичний. Сам Франко сказав, що „кожний літературний напрям добрий, коли його репрезентанти справдішні таланти". Інакше голосять в Україні казьонні літературознавці, і тому І. Франка пхають до „критичного реалізму", бо цей напрям мав бути попередником теперішнього урядом визнаного „соціялістичного реалізму".

Совєтські літературознавці промовчують такі Франкові твори, як „Сойчине крило", (1905), „Як Юра Шикманюк брив Черемош" (1903), „Хмельницький і ворожбит" (1901), „Терен у нозі" (1904), „Неначе сон" (1908) — бо це не реалістичні твори і не відповідають комуністичній ідеології...

Немає місця на те, щоб хоч одним реченням згадати про всі ті проблеми, що ми їх порушили в праці про І. Франка, яку ми назвали „Іван Франко — борець за національну і соціяльну справедливість". Та кортить нас хоч одним реченням згадати те все інше, що, на нашу думку, є оригінальним у нашій праці. Ширше опрацювали ми розділи про ліричну драму „Зів'яле листя" та про історичну повість „Захар Беркут", яку в москвофільському дусі інтерпретують в Україні. Ми спростовуємо н а й н о вішу пробу І. Басса притягнути за вуха до комуністичної ідеології таку Франкову повість, як „Великий шум".

В нашій праці є розділ про перше арештування І. Франка та суд над ним й товаришами. Ширше опрацювали ми історію нещасливого кохання І. Франка з Ольгою Рошкевичівною, на що майже не звертають уваги в Україні, хоч воно мало такий злощасний вплив на ціле життя поета.

Просимо шановних слухачів вибачити нам, що надуживаємо вашої терпеливости, але це рідкісна нагода виговоритися на тему нашої праці, на прочитання якої треба б коло 20-ох годин, а година праці коштує тут пересічно по два доляри... А ті, що мають час, не мають долярів на книжку...

Кінчаємо заявою про те, що радо прочитали б критику на нашу працю, але дійсну, речеву, а не таку, про яку писав Франко в сатирі „Доктор Бессервіссер" ще в 1898 році. Такі рецензенти і тепер є у нас, вони не мусять читати цілу книжку, щоб виявити свою вищість над тим, кого критикують. Мати найкраще знає про хиби своєї дитини, та вона про них не говорить перед чужими людьми. І ми знаємо прикмети й недостачі своєї праці, які можна б усунути, якби ми були в такому віці, що могли б думати про друге, „поправлене і доповнене" видання, і якби в нас були такі видавничі можливості, які дозволяли б на друге видання.

Ми вже мали такого критика, якого І. Франко називав „доктором Бессервіссером" і якому ми не мали нагоди досі відповісти. Якщо проживемо, то ще його згадаємо і той „сучасний" журнал, який надрукував цю на сто відсотків бессервіссерську оцінку.

Франків „доктор Бессервіссер" „подібний до сірничка, бо конче мусить об когось потертися, щоб запалитися". Такого критика мали ми, він „потерся" об нашу працю про О. Кобилянську і „заблищав" на радість цілої Редакційної Колеґії...

На своїм 25-літнім ювілеї літературної творчости Іван Франко тішився, що зібралася була велика громада українців, яка була в 1898 році доказом на те, що Франкові ідеї перемагали, що в цій громаді „горіло бажання освіти". Ми вдоволені, що на вечір, присвячений книжці про Івана Франка, прийшло стільки осіб, бо вважаємо це доказом того, що присутні тут бажають пізнати правду про автора „Мойсея". А це ж була наша єдина ціль написати правду про цю велику і таку трагічну постать, якої часто нібито освічені люди й досі не розуміють, хоч минуло понад 50 років із дня її смерти. Уявім собі, як жилося І. Франкові малощо не сто років тому, коли він починав свою літературну й громадську працю в 1873-му році!

***

Говорячи про себе самого, Франко казав: „Не робися солодким, бо тебе злижуть, не робися кислим, бо тебе оплюють". І ми тут говорили дещо і про себе самого, але сподіваємося, що не були ми ані засолодкі, ані закислі. Та знаємо, що правди не люблять, і тому не гадаємо, щоб нашу працю справедливо оцінили. Її „не зауважать", бо це найлегший спосіб реаґувати на те, що комусь невигідне... читати 650 сторінок!*)

*) Моє передбачення в жовтні 1968 року здійснив редактор „Нових Днів" (лютий 1969) Петро Волиняк. Він не читав, ані навіть не листкував моєї книги, а написав про неї дуже самопевно отаке: „Популярний (і довгий!) виклад про Франкове ставлення до соціялізму й комунізму, в якому автор часто вдається до полеміки з радянськими дослідниками творчости Франка і їх суб'єктивними поглядами на творчість Великого Каменяра".

Пане Редакторе, якщо ж Ви читали цю книжку, то невже не знайшли в ній нічого, крім „Франкового ставлення до соціялізму й комунізму"? То це такий Ваш „об'єктивізм"? То так Ви інформуєте своїх читачів. Гратулюємо Вам і співчуваємо їм...

***

Мило мені подякувати Видавництву „Свобода" за те, що видало цю працю. Панові Редакторові А. Драганові дякую за те, що причинився до влаштування цього вечора, панові голові Літ.-Мистецького Клюбу Борисові Ржепецькому за організацію цього вечора, який перевищив всі мої сподівання. Дякую панові редакторові Богданові Кравцеву за написання і виголошення доповіді про мене, маестрові Степанові Крижанівському дякую за мистецьке читання двох розділів із моєї праці. Пан Б. Ржепецький підтримував мене ще й під час писання моєї праці. Відкриваючи цей вечір, він в суперлятивах говорив про мою працю. Те саме зробив і редактор Б. Кравців. На початку листопада будуть вибори в цій країні, і чути всюди тільки суперлятиви про кандидатів, тож похвали літають в повітрі. Вони чіпаються і мене. Для мене було б найбільшою похвалою, якби моя праця „Іван Франко — борець за національну й соціяльну с п раведливість" знайшлася в руках читачів, бо це було б правдиве вшанування мого Великого Земляка — Івана Франка.

(Кінець)

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Про лист Ольги Басараб

У ч. 29 „Свободи" автор статті про Ольгу Басараб, що підписався ініціялами М. Л-а, робить завваження, що в статті Олени Залізняк, вміщеної в „Жіночім Світі", ч. 2, 1967 р., є розбіжності з текстом листа Ольги Басараб, цитованого Оленою Залізняк і фотокопією.

Перевіривши оригінального листа Ольги Басараб, якого маємо на руках, з цитатою пані Залізняк, ми не знайшли жадних розбіжностей. Пані Залізняк подала довшу цитату з листа, а фотокопію зроблено тільки з меншої частини.

Стефанія Бубнюк
ред. „Жіночого Світу"

Відзначення Роковин Державности і Соборности України в Едмонтоні

Українська спільнота Едмонтону і цього року відзначила пропам'ятні Січневі Роковини бенкетом у п'ятницю 24 січня в авдиторії св. Івана. Головним промовцем був Міністер імміґрації з Оттави А. МекЕкен, який з'ясував Канадійську політику Канади. В бенкеті взяли участь Ієрархи наших Церков: Архиєпископ Андрій (УГПЦ) і Кир Ніл (УКЦ), міністр провінційного уряду, представник міської управи Едмонтону, консулі або їх заступники, які перебувають в Едмонтоні та українське громадянство.

26 січня відзначено вечором концертом в „Ювілейній Авдиторії" 51-ші роковини самостійности і 50-ті роковини соборности України. На концертову програму склались виступи хорів, фортепіянове соло і сольоспів. Хор катедрального храму св. Івана, під орудою Р. Солтикевича, змішаний хористами з хору „Дніпро" та церкви св. Іллі, відспівав дві пісні: „Вкраїно-Мати", муз. К. Стеценка і „Полуботок", муз. В. Безкоровайного (солісти: Л. Фарина та І. Проць) при фортепіяновому супроводі п-ни Г. Мельник. Жіночий ансамбль „Мережі" (музичний керівник С. Яременко) теж виконав дві пісні: „Рідна пісня", муз. Є. Козака та „Мережі", муз. М. Гайворонського - С. Яременка, при фортепіяновому супроводі п-ні М. Дитиняк.

Чоловічий хор УНДому „Думка", під кермою М. Іванів, виконав теж дві пісні: „Вставай Україно", муз. Е. О. Садовського і „Марш молоді", муз. Третяка - Л. Турчевича. Солістами були: баритон Я. Щур і М. Свистун, тенор. Супровід на фортепіяні спочивав у руках п-ні Діяни Байрак-Гульки. Соло на фортепіяні виконала п-на Ірина Кунда, яка відограла „Прелюдію" В. Косенка і „Прелюдію", оп. 23, ч. 5 С. Рахманінова. Баритон Ярослав Щур відспівав, при акомпаніяменті на фортепіяні п-ні М. Дитиняк теж дві пісні: „Ой вербо, вербо", муз. Ст. Людкевича, та „Степ", муз. Я. Степового. Друга частина — це сценічна картина І. Франка „Великі Роковини", яку підготовив і виконав рецитатор Р. Осташевський. Оформлення сцени та декорації до „Великих Роковин" виконав мистець Вадим Доброліж.

Концерт започаткував адв. Р. Дзеник, голова Відділу КУК, який підкреслив, що Україна 50 років тому признала національно - персональну автономію національним меншостям: росіянам, полякам, жидам та іншим меншинам.

Головним промовцем на концерті був проф. Петро Боровий з університету в Ріджайні, який виголосив доповідь на тему „Державність і соборність". Згадавши про святкування ювілею — 50-ліття соборности України. По огляді політично-економічного становища УССР доповідач вказав на економічний визиск України Москвою та її русифікаційну політику. УССР не має найменших вимоглщих признак суверенности, з якої площини ми їх не розглядали б. Немає вона економічної незалежности, національної самостійности, не здійснила вона також ідеалу соборности. Ми є свідками колоніяльного режиму, який використовує багатства України, де економічні рішення відбуваються в Москві, а не в Києві, а Україні накидають непосильні завдання для розбудови імперії. Одним з головних завдань держави є творити найсприятливіші умови для національного розвитку та активно його сповнити.

Москва постійно гальмує культурний розвиток української нації. Її ціллю незаперечне знищення духових вартостей української нації. Опанувавши західні українські землі, Москва рішилась убити самостійницького духа, що був на тих землях навіть під польською окупацією. Не зважаючи на національно-політичне поневолення та економічну експлуатацію, український нарід не склав зброї, але перейшов постепенно в атаку. Сміливі виступи молодого покоління викликають у нас радість і змінюють надію. Державність і соборність — це допомога зведолоній Україні, це теж об'єднання всіх творчих сил українців у вільному світі, в Канаді зокрема. Це спільні й однозвучні виступи назовні, це внутрішня тотожність і вирозумілість один до одного. Перед нами багатогранна мережа стратегічних заходів, якими можемо влегшити долю наших братів. Розбудовуючи наше культурне, громадське та політичне життя, зміцнюємо всеціло наші національні позиції.

Український нарід на рідних землях радітиме нашими успіхами, знаючи, що в рішальну пору розправи з ворогом ми прийдемо йому з допомогою. Про це немає найменших сумнівів. Тільки спільними силами, єднаними з українським народом, який веде затяжну боротьбу з ворогом, зможемо привернути волю нашій дорогій батьківщині. Промовця і всіх виконавців нагородили приявні бурхливими оплесками. Треба гадати, що в роковинні 22 січня повівав національний прапор на будинку Рідної Школи при церкві св. Юрія Переможця. Слід подбати, щоб у майбутньому повівали національні прапори України і на будинку міської управи і на провінційному парляменті так, як це дістається по інших містах Канади і ЗСА; прапори на наших національних будинках — це самозрозуміла хіба річ, в особистому житті людини, зупинився на Золотому Ю-

М. Х.

Д-Р Ю. Барановський — дентистом-ортодентом

Д-р Юрій Барановський успішно закінчив додаткові студії з ортодонтії у Ферлей Дікенсон Університеті в Тінек, Ню Джерзі, та по успішній обороні дисертації з ділянки дослідної праці, став українським дентистом-ортодонтом.

В березні ц. р. почав власну практику в Нювінгтон, Конн., коло Гартфорду.

Молодий спеціяліст, син д-ра Романа і Стефанії Барановських, прибув до Америки з батьками 1949 р. Середню школу закінчив у Феєтвіл, Аркенсо. В 1964 р. закінчив високошкільні студії і отримав диплом і титул доктора дентистики в Дентистичній Школі Університету Лойоля в Чікаґо, Ілл. По одержанні диплому одружився з панною Аретою Бутинською та виїхав до Гонолюлю на Гаваях, де, як молодий дентист, працював три роки в медичному центрі Скофілд Берекс, в ранзі капітана. Пані Арета з куреня пластунок „Лісові Мавки" в часі побуту в Гонолюлю закінчила студії з соціології у Гавайському університеті. По закінченні свого військового контракту в 1967 р. молодий лікар-дентист спеціялізувався в ортодонтії.

Д-р Юрій Барановський, член Пластового Відділу УНСоюзу ч. 472, все був активним в нашій громаді. Він належить до членів основників старшопластунського куреня „Вовкулаки", з членом студентського т-ва „Обнова" та Української Медичної Громади. Активність у Пласті та інших організаціях витворила в нього громадську настанову і він живо цікавиться життям своєї громади та подіями в Україні. Під час побуту на Гаваях кілька разів спростовував фальшиві інформації про Україну і її визвольні змагання в американській пресі. Його заввагі були поміщені в місцевій англомовній пресі. Треба згадати, що молоде подружжя збагатилось на Гаваях донечкою Наталкою.

Молодому спеціялістові і його родині бажаємо дальших успіхів на гарно зачатій життєвій дорозі.

Бо - Ко.

Пассейк-Кліфтон, Н. Дж.

ВІДЗНАЧЕННЯ СІЧНЕВИХ РОКОВИН

Українська громада Пассейку та Кліфтону гідно відсвяткувала 51-річчя відновлення Української Державности та 50-річчя злуки всіх Українських Земель.

17-го січня мейор Кліфтону п. Йосиф Ванецек спеціяльною проклямацією проголосив 22-го січня 1969 р. Днем Української Державности в місті Кліфтоні і цю проклямацію переслав для поміщення у місцевій англомовній пресі.

У вівторок 21 січня мейор Пассейку д-р Б. Пінк прийняв українську делегацію, яку очолювала голова Відділу УККА п-ні Марія Стефанів та окремою проклямацією проголосив в місті Пассейку 22-го січня Днем Української Державности. Програмою підписання і вручення проклямації вміло проводив член управи місцевої станиці Українсько-Американських Ветеранів п. Володимир Майк. Пластунка-юначка Христина Козак виступила зі святочним привітом, а сумівки-юначки Христя Грица і Маргарета Лужняк вручили мейорові подарунок, — зразок гуцульського мистецтва.

В середу 22-го січня українські національні прапори повівали на ратушах Пассейку і Кліфтону.

В неділю 26 січня у заповненій залі Української Централі відбулася Святочна Академія, яку розпочато американським гимном, відспіваним пані Стефанією Сікоряк при фортепіяновому супроводі Оксани Борбич, а відтак всі присутні на залі відспівали український національний гимн.

Свято відкрила п-ні Марія Стефанів, голова Відділу УККА, після чого змістовну промову про значення Актів 22-го Січня 1918 та 1919 років і завдання української еміґрації під сучасну пору виголосив д-р Іван Козак. Володимир Майк відчитав Проклямації мейорів м. Пассейку і Кліфтону, після чого слідувала мистецька частина, в якій виступали: Дівочий Хор української католицької парохіяльної школи св. о. Миколая під дир. п. Василя Ядловського, скрипковий ансамбль Української Музичної Школи під керівництвом проф. Володимира Цісика, пластунки-юначки Христя Козак, Зірка Гірняк, Богдана Качала та Ірена Мартинюк з рецитацією, яку підготовила пані Віта Гірняк та хор Воян під дир. п. Ярослава Костишина. Фортепіяновий супровід для дівочого хору виконала Оксана Борбич, а для оркестри — Богдан Покора.

Всі точки програми були дбайливо підготовані та виконані на високому мистецькому рівні, за що належиться признання всім виконавцям та всім тим, що її підготовляли.

На Академії були присутні американські гості, представники стейтової Леґіслятури та міських урядів, яких сердечно привітала п-і Марія Стефанів.

У місцевій англомовній пресі були поміщені довші замітки про проголошення Дня Української Державности мейорами міста Кліфтону та Пассейку і про святкування української громади в Українській Централі, а пассейкський щоденник „Геральд Ньюс" самочинно прислав свого кореспондента зробити знимку зі святкування, яка була поміщена на першій сторінці цього щоденника.

Мусимо ствердити, що цьогорічні Січневі Святкування були дбайливо та вміло підготовлені і залишили по собі не тільки позитивне та будуюче враження серед українського громадянства, але, що важливіше, вони мали широкий відгук та заінтересування в офіційних американських чинниках. Належне признання треба скласти в першу чергу голові Відділу УККА п-і Марії Стефанів, яка вложила найбільше труду і старань, щоб Січневі Святкування були проведені успішно та врочисто.

С.П.

Виступ Івана Коляски в Порт Артурі

На запрошення Українського Студентського Клюбу і на кошти Студентської Ради Лейкгед Університету, з Порт Артурі, 20 і 21 лютого Іван Коляска виступав два рази з лекціями перед студентами Університету, і крім того дав доповідь для загалу публіки, на якій авдиторія Університету, що поміщує понад 200 осіб, була переповнена.

Теж виступав він і перед українськими студентами, між якими були й такі, батьки яких народилися в Канаді. Крім згаданих виступів відбув він ще інтерв'ю з кореспондентами та перевів дискусії довші, як по одній годині, в радіо і телевізії.

Іван Коляска, який учився два роки у вищій партійній школі при Центральному Комітеті Комуністичної Партії УССР в 1963-65 роках у своїх виступах гостро засуджував шовіністичну політику „росіян" в Україні і інших „республіках", а зокрема щодо русифікації мов і знищення національних культур.

Після повернення з України, він написав книжку „Освіта в совєтській Україні: Дослід дискримінації і русифікації", і за те в минулому році був виключений з комуністичної партії Канади. Незважаючи на те, як виходить з його виступів, він і далі стоїть на давніх позиціях, але не погоджується з російською політикою русифікації і гостро засуджує нелегальні засуди патріотів в Україні, які протестували.

Його виступи викликали велике зацікавлення, як між українською так і загальною публікою Порт Артуру і Форт Вілліяму. При цій нагоді розпродано велику кількість книжок І. Коляски „Освіта в совєтській Україні", В. Чорновола „Лихо з розуму", як теж книжки І. Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація" і О. Гончара „Собор".

Його виступи широко і прихильно коментувало радіо і телевізія і місцева англомовна преса.

Кор.

Московські шовіністи обурені чеською і словацькою національною гордістю

Вживаючи десять разів у негативному сенсі слово „націоналізм", московська „Правда" з 31 березня напала на чеську і словацьку молодь за те, що вона, спільно зі старшими, демонструвала свою радість з приводу перемоги гокеїстів ЧССР у Гельсінкі над гокеїстами з СССР. У статті „Гокей і націоналістичний чад" обвинувачено чеського державного діяча Й. Смрковського в тому, що він особисто брав участь у поході й демонстраціях молоді на вулицях Праги та в погромі совєтського „Аерофлота" й „Інтуриста" у Празі. „Правда" обвинувачує біля 10 чеських і словацьких газет, особливо ж „Млада Фронта", що „вони знову виступили з грубими антисовєтськими нападами, які нас ображають". Головний пресовий орган червоної російської імперії „Правда" згадала, що в давнину спорт був одним із засобів порозуміння між народами, а чеські спортсмени та молодь, мовляв, зневажали це правило, бо вийшли радість з приводу перемоги своїх над командою окупанта - СССР. „Правда" провокативно подає, ніби до совєтського посольства „телефонують прості люди ЧССР, які висловлюють гнів з приводу дій провокаторів, що намагаються викликати нову хвилю антисовєтської істерії". Ніде не згадано, що в ЧССР ненавидять росіян, як народ, — всюди підкреслено в „Правде" слово й означення „совєтський".

Московська „Правда" знову зараховує Дмитра Бортнянського до „російських композиторів"

У „Правде" з 27 березня надруковано пронизана великоросійськими шовіністичними тенденціями стаття під наг. „Живий зв'язок часів", у якій твердиться, що Дмитро Бортнянський — це російський композитор. Стаття написана з нагоди виступів Республіканської російської хорової капелі в Новосибірську. Капеля відома тим, що розшукує найдавніші твори російських композиторів і виконує їх на задоволення російських слухачів. Але між творами таких давніх російських композиторів, як Таисса чи Калачніков, капеля співає і твори українського композитора Дмитра Бортнянського, подаючи його за „російського". Вся стаття просякнена духом великоросійського шовінізму, напр.: „Нові матеріяли, спільно із старими, дореволюційного часу, послужать основою для підготови програм, що відображуватимуть не лише історію російської музики, але й самого „государства Российского". У совєтських випусках в Україні, в тому і в Українській Радянській Енциклопедії" ствердженно, що Дмитро Бортнянський — український композитор, але російських шовіністів у „інтернаціональної" „Правде" не цікавлять так зв. республіканські чи „м'єстніє" видання, ані історична правда.

Лави освічених людей збільшуються...

Між цьогорічними градуантами боффалівського університету було п'ятеро українців. Двоє з них градуували зі ступенем маґістра, троє бакалавра. Наймолодшою є Рената Волинець. Вона свою студійну програму скінчила за три з половиною років. Рената є дочкою Надії Волинець і покійного мґра фармації Степана Волинця. Студії почала Рената ще за життя батька, який упокоївся при кінці першого семестра її студій. Дальшою освітою дочки зайнялася мати.

Рената Волинець студіювала мало популярні тепер предмети: антропологію і археологію. Вибрала їх із замилування і не жалує свого кроку. Не журиться працею, бо вже її має. Своїми вибраними предметами цікавиться вона і далі, працює для осягнення ступеня маґістра, а потім плянує завершити студії докторатом.

Антропологія і археологія вимагають не тільки теоретичних, але й практичних студій. Останні полученя з виїздами в терен для роблення розкопок і практичних досліджень. Виїжджала в терен і Рената. Один з більших її виїздів був у 1967 році до Мехіко вліті останнього року. Рената не хоче бути тільки кабінетним науковцем, вона плянує відбути ще не одну наукову експедицію.

Рената Волинець працює також і суспільно в Пласті і Студ. Клюбі. Від кількох літ є секретарем Пластової Станиці в Боффало. Любить живе слово, тому часто виступає з деклямаціями на імпрезах.

Л. М.

Д-Р ДАНИЛО КАСІЯНЧУК

Д-р Данило Касіянчук

Д-р Касіянчук Данило — є одним в трійці студентів-докторантів відмінників з вийнятковим досягненням 3.96 посередньої оцінки студійних пунктів згаданого університету. (Для уточнення подаємо, що найвища оцінка сягає 4.0).

Данило Касіянчук народився в Транскон, Ман., де й закінчив з найвищими оцінками середню школу. В Студіював в Манітобському та Торонтонському університетах і в 1960 р. як інженер одержав вищий науковий ступінь в Allied Science.

Після того маґістер Касіянчук поступив на працю, щоб практично пізнати засвоєні складні формули виcокої математики, фізики й хемії. Однорічна праця з інженерною фірмою в Едмонтоні та часті виїзди на далекий північ для дослідних завдань дали нагоду молодому інженерові перейти від теорії до конструктивної практики. Університет в Ню Бронсвику покликав мґра Д. Касіянчука на професораоцента.

Трирічна практика викладача його не задоволила. Проф. Д. Касіянчук поступив на Інженерський Відділ Транспортації в Бирклі Університет, в Каліфорнії, де опрацював та оборонив восени 1968 р. наукову працю з ділянки модерної транспортації, що дало йому науковий ступінь доктора.

Д-р Іван Рупташ, декан Карлтон Університету в Оттаві у вересні 1968 р. покликав д-ра Касіянчука на посаду надзвичайного професора, відкриваючи перед ним нові можливості наукової діяльности.

Треба згадати про колишнє життя д-ра Касіянчука серед оточення, в якому зростав та проживав. Батько д-ра Касіянчука, Михайло, пристрасний рибалка, колишній добрий актор-комік українських драматичних вистав та довголітній працівник СіЕнАр при залізниці зі провінцією. Завдяки зацікавленні матері Анни зуміли прищепити в душу малого Данилка любов до музики, до спорту, музики та співу. Молодий хлопець, опісля студент, вирізнявся в гуртках бейсболу, волейболу, футболу, гокею, а для більшого спорту з мистецтвом виступав у співочих гуртках.

Спорт та співоче мистецтво давали Данилові відпочинок від студійної праці, яка, окрім високих оцінок, принесла "Governor - General's Medal" в середній школі, а в університетах різні стипендії та нагороди: Isbister Entrance Scholarship, Engineering Institute of Canada Student Reward, Brunner-Mond Fellowship in Soil Mechanics, Continental Oil Co. Fellowship, National Research Council Scholarship and American Society for Testing Materials Student Reward.

Та найкращою нагородою на дорозі життя д-ра Касіянчука було вимкове щастя, що він зустрінув добру українку, уроджену Канади — Лідію Пауш, дочку відомих та шанованих громадських діячів. Батьки Лідії, Петро, знаний любитель музичного мистецтва, диригент та автор декількох музичнотисних публікацій і мати, Стефанія, колишня домініяльна голова Союзу Українок Канади та авторка опівдань з канадійського життя — зуміли передати дочці любов до української пісні та до української культури взагалі. То й не диво, що Лідія, добувши ступінь бакалавра, при кожній нагоді під час учительської праці, популяризувала українську пісню та культуру між своїми службовцями, а зокрема між чужинцями в інших організаціях.

Подружившись в Едмонтоні в 1960 р. при гучному традиційно - звичаєвому весіллі панство Лідія та д-р Данило Касіянчуки подбали опісля, щоб чесному роду не було переводу. Так склалось, бо тепер дідусі та бабусі радіють, що внуки третього покоління в Канаді — Петрусь та Крисьо щебечуть тако ж мовою, як і їхні одноплемені братчики над Дніпром, чи Дністром.

В. Ніньовський

Справа вивчення й охорони літературної спадщини Володимира Винниченка

Зустріч українського ділового й науково-літературного світу

I

Заходами Комісії УВАН для вивчення й охорони літературної спадщини Володимира Винниченка, при співпраці з Об'єднанням Українських Письменників „Слово", 29 березня ц. р., в залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку, відбулася зустріч українського ділового, професійного й науково-літературного світу.

Зустріч була присвячена вісімнадцятій річниці смерти й питанню охорони та публікації літературної спадщини Володимира ВИННИЧЕНКА. Залю виповнили представники українського ділового, професійного, науково-літературного та мистецького світу з Ню Йорку та дальших його околиць. Серед гостей були робітники, фармери, бізнесмени, лікарі, інженери, науковці, мистці театру і пензля, письменники, журналісти. Люди різного фаху, освіти, наукового ступеня, мастткового стану і віку. Але всіх їх з'єднала увага до імени померлого письменника та до долі його багатющої літературної спадщини.

Головував і керував зустріччю д-р Ярослав Туркало. Вечір відкрив голова винниченківської Комісії УВАН Григорій Костюк. Літературну частину, якою розпочалась зустріч, вели заслужені діячі українського театру — актори Олімпія Добровольська і Йосип Гірняк. Йосип Гірняк прочитав уривок з недрукованого роману В. Винниченка „Слово за тобою, Сталіне" — лист засудженого на 25 років тюрми діяча українського визвольного руху Марка Івашенка до братів-сексотів, що зрадили і виказали на нього. Потрясаюча сила мистецького слова, ненависть до большевицьких гнобителів народу нашого, глибока віра в перемогу правди і добра, — у талановитому виконанні Йосипа Гірняка, — полонила слухачів. Йосип Гірняк попередив своє читання коротким словом про нашу байдужість до спадщини письменника. Нашим ставленням до творів письменника, — говорив він, — керує не сила і правда мистецтва, а та чи інша партійна симпатія. Винниченко давно вже казав те, що тільки тепер, ніби як нове слово, висловили деякі письменники і публіцисти не українського роду. Їх читають і про них пишуть як про відкриття.

Олімпія Добровольська прочитала оповідання „Ой, хто в лісі, озовися". Її задушений, хвилюючий стиль інтерпретації, зумів відтворити найтонші психологічні нюанси дитячої психіки й візерунковість розповіді цієї новелі. Від глибокотрагічного і політичного мотиву уривку з роману, що його прочитав Йосип Гірняк, свідомість слухачів чаром артистичного читання Олімпії Добровольської, була перелучена в ліричний, щиролюдський дитячий світ.

Слово про В. Винниченка та його спадщину сказав Григорій Костюк. Після короткої сильветки В. Винниченка, як письменника, драматурга, мистця і політичного діяча, з усіма суперечливими рисами його, доповідач акцентував увагу авдиторії на літературній спадщині письменника взагалі, а рукописній — зокрема. Він схарактеризував найважливіші недруковані й рукописні матеріяли: чотири романи: „Поклади золота", „Вічний імператив", „Лепрозорій", „Слово за тобою, Сталіне"; філософсько - соціологічні трактати про духову й матеріяльну реформу людства („Щастя", „Листи до юнака", „Конкордизм", „Заповіт борцям..."").

Далі інформував про сотні різних неопублікованих „Відкритих листів", доповідів, читаних на різних міжнародних конгресах або адресованих до провідних діячів того часу (М. Грушевський, М. Шаповал, М. Скрипник, Улас Чубар, М. Горький, Й. Сталін, А. Гітлер, Леон Блюм, Ерріо, Франклін Рузвелт, та багато інших.). Про державні реліквії і, нарешті, про унікальний документ доби — „Щоденник" письменника за сорок років.

Після доповіді відбувся обмін думками. Участь у дискусії брали: д-р Богдан Олесницький, дир. Ярослав Пастушенко, інж. Леонід Гусак, Олекса Мельниченко, проф. Іван Вакало, проф. Іван Заміща, пані Софія Гаєвська. Під час перекуски гутірка про „Фонд Винниченка" продовжувалась.

На закінчення зустрічі Григорій Костюк, в імені Винниченківської Комісії УВАН і Об'єднання Українських Письменників „Слово", подякував всім гостям, всім жертводавцям, що уважно змінили „Фонд Винниченка", пані Олімпії Добровольській і Йосипові Гірнякові, що своїм читанням творів В. Винниченка збагатили вечір, паням Марії Зеленській, Ніні Федунак та Ніні Січинській, що підготовили перекуску й інженерам Юрієві Зеленському і Володимирові Гриньохові за працю в організації й проведенні вечора.

Ця перша цього року зустріч ділового й наукового-літературного світу проходила в гарній товариській атмосфері й дала добрі вислідки. Справа вивчення й публікації літературної спадщини В. Винниченка стає на твердий грунт.

Л. Г.

II

Під час вечора-прийняття поступили пожертви від таких громадян: Олекса Воскобійник — 1 000 дол. і 500 дол. щорічно на упорядкування архіву, Іван Воскобійник — 500., по 100 дол. Ганна і Василь Шерей, інж. Юрій Зеленський, інж. Володимир Гриньох, проф. Іван Вакало, Василь Федунак, інж. Леонід Гусак, архіт. Євген Нольден, Дмитро Горбай, д-р Іларіон Чолган, д-р Володимир Тищенко, проф. Михайло Несін, д-р Віталій Богданів, д-р Юліян Мовчан, Петро Довбачук, Іван Несенюк, Яків Величко; по 50 дол.: Олекса Мельниченко, д-р Володимир Гординський; по 40 дол. — інж. Леонід Пахолюк; по 30 дол. інж. В. Мисак, проф. Дмитро Наливайко, інж. Лев Майстренко; по 25 дол. інж. К. Геймур, Тоня Семчишин, інж. Андрій Пащук, Степан Кулик, архіт. Ярослав Січинський, Мирон Гнатейко, ньюйорська філія ДОБРУС; по 20 дол. інж. Вадим Андрієвський; по 10 дол. Олександер Скоп; по 7 дол. С. Сокольський.

Від пані Ніни Булавицької, з рамени Товариства охорони культурної спадщини в Мініяполісі, за підписом її листом, надійшли пожертви від таких жертводавців: Марія й Михайло Топстоп'ят — 50 дол., д-р Олекса Коваленко — 20 дол., інж. Володимир Вовк — 15 дол., Антін Семенюк — 15 дол., Александер Канюк — 55 дол., інж. Валентина Єрмоленко — 5 дол.

Усього за цей вечір прийшло пожертв у Фонд видання літературної спадщини В. Винниченка — 3.657 дол. Крім того, пані Софія Гаєвська зголосила Фінансування видання одного з романів В. Винниченка, а директор крамниці АРКА Ярослав Пастушенко зголосив передплату на 100 примірників „Щоденника" В. Винниченка.

Комісія УВАН для вивчення й охорони літературної спадщини В. Винниченка щиро дякує всім жертводавцям. Збірка у фонд видання літературної спадщини В. Винниченка продовжується. Всі пожертви просимо й надалі надсилати на адресу УВАН. Українська Вільна Академія Наук користується правом податкових пільг (Текс Екземпт). Всі жертводавці на наукову діяльність УВАН свої пожертви можуть відраховувати від податкових сум.

Чеки просимо виписувати на: The Ukrainian Academy (Fund Vynnychenko)

Висилати на адресу: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S. Inc. 206 West, 100th. Street, New York, N. Y. 10025

Перший Братський Збір Святоандріївського Братства в Чикаго

При Українській Католицькій Церкві святих Володимира й Ольги в Чикаго створено Братство Святого Андрея Первозванного (Святоандріївське Братство)'

Перший Братський Збір (Основуючі Загальні Збори) новоствореного Братства відбулися 2 березня 1969 р. в залі Собору св. Володимира. Збором проводила Президія під проводм проф. д-ра Іллі Витановича; заступник голови Микола Денисюк і секретар — інж. Андрій Гарасовський.

Доповідачами на Зборі виступали: д-р Андрій Гасцький — „Інформативний Звіт Тимчасової Управи Братства", проф. д-р Василь Маркусь — „Завдання і проєкт Уставу (Статуту) Братства" і Микола Денисюк — „Напрямі праці Братства". В загальній дискусії приймали участь члени Братстві гості: о. совітник Павло Джулинський — парох, Ст. Голяш, Ст. Самбірський, Ол. Фаріон, Б. Попель, Н. Рибак, Ст. Канафоцький, В. Сайкевич, М. Мигаль, О. Казанівський, Д. Лехнюк і П. Матійців. Дискусія була речева, промовці обговорили цей проєкт Уставу Братства, зголосивши до нього свої завваги й пропозиції.

Збір схвалив проєкт Уставу (Статуту) Братства й вирішив деякі зголошені пропозиції. Остаточну редакцію Уставу переведе з доручення Збору окремо обрана Комісія в складі: голова Братського Збору — І. Витанович, голова Братства А. Гасцький, перший радний Парафіяльної Ради — О. Фаріон і проєктодавець Уставу, а рівночасно представник Тимчасової Управи — В. Маркусь.

Збір обрав одноголосно Старшину Братства, Контрольну Раду і Братський Суд, що їх запропонувала Номінаційна Комісія (Ст. Голяш, Д. Пілецький і М. Мигаль).

Старшина Братства уконституувалася в складі: Андрій Гасцький — голова, Микола Денисюк — заступник голови, референт преси і видань, Василь Маркусь — заступник голови, референт шкільництва, виховання й молоді; Роман Бігун — писар; Орест Шеремета —скарбник; Володимир Явний — підскарбій; Андрій Гарасовський — культурно-освітній референт; Еміль Басюк — бібліотекар і хронікар; Степан Голяш — референт релігійної діяльности; Михайло Мельник і Василь Тимчина — референти суспільної опіки; Пилип Кульчицький — господар; Стефан Горалевський і Іван Скоморох — організаційні референти та Ярослав Мицанка — книгопродавець і кольпортер.

Контрольна Рада: Павло Бабяк, Антін Артимович, Роман Смик, Д. Лехнюк і Михайло Головатий.

Братський Суд: Дмитро Німилович, Степан Голяш, Нестор Кузич, Орест Казанівський і Норберт Рибак.

Напрямні праці Святоандріївського Братства

Парафія святих Володимира й Ольги в Чикаго, новостворена складова одиниця Української Католицької Церкви, розбудовує систематично організовані клітини свого власного життя.

Парафіяльна Рада на чолі з о. Парохом і три основні організації Братство св. Андрея Первозванного, Сестрицтво Покрова Пресвятої Богородиці та Братство Молоді святих Бориса і Гліба, а також Церковний Причет і Церковний Хор становлять організаційну систему, відповідну до потреб і завдань парафії.

При офомленні чоловічого Братства Андрея Первозванного використано історичні зразки з давно - минулого, застосовано загальноприйняті форми організованого українського церковно-релігійного життя та введено багато дечого нового. Так побудований Устав Братства забезпечує йому справну діяльність відповідно до вимог часу.

Згідно з постановами Уставу, Братство Андрея Первозваного намічує такі напрямні праці:

1). В загальному, Братство в рамах парафії допомагатиме о. Парохові та координуватиме свою діяльність з напрямними праці Парафіяльної Ради.

2). Братство тісно співпрацюватиме з Сестрицтвом Покрова Пресвятої Богородиці, з Братством Молоді Бориса і Гліба, з Церковним Причетом і з Церковним Хором, допомагаючи в їх розвитку, та проводитиме з ними спільні акції для розбудови Парафії святих Володимира і Ольги.

3). Братство розвиватиме культ плекання релігійних практик виявом чого повинна бути якнайбільше поширене приймання Святих Тайн.

4). Братство при співучасті інших парафіяльних організацій відзначатиме своє рокове свято в день Святого Андрея та активно співпрацюватиме при відзначенні інших святкових дат в житті парафії — Храмового празника святих Володимира й Ольги, Свята Пакрови, дати народження основника парафії Верховного Архиєпископа й Голови Української Католицької Церкви — ИБ Блаженного Архиєпископа И. Сліпого та щорічної спільної різдвяної просфори і великоднього свяченого.

5) Братство ширитиме братські ідеї також поза парафією святих Володимира і Ольги, даючи ініціятиву для творення подібних братств в інших осередках і прямуючи до створення братської організованої сітки з централею у проводі, що стимулюватиме церковно - релігійне та загальноукраїнське життя.

6). Братство власним видавництвом причинятиметься до посилення української видавничої культури, звертаючи особливу увагу на ширення і скріплення здорових основ християнської та української свідомости серед української спільноти.

7). Видавництво Братства в першому році своєї діяльности видасть працю проф. д-ра Василя Маркуся „Історичний огляд Братств в Україні й на чужині" і працю о. д-ра Юрія Федорова „Український церковний обряд в минулому й сьогочасному".

8). Братство при наявності кваліфікованих сил серед членства парафії допомагатиме в редакційній і матеріяльній розбудові „Вісника Української Католицької Парафії святих Володимира й Ольги", що ширитиме ідеї єдности та братолюбія в нашій громаді й буде речником вільної української католицької думки.

Микола Денисюк

Інсп. Йосиф Бакай — Почесний голова 430 Відділу УНС

16 березня в залі Українського Спортового Товариства „Тризуб" відбулись 21 з ряду Загальні Збори 430 Відділу УНС, Т-ва „Дністер", під час яких одноголосно через аклямацію вибрано основоположника й секретаря цього Відділу на протязі 20 років інсп. Йосифа Бакая почесним головою.

Збори відкрив і ними проводив голова Відділу інж. Володимир Шиприкевич, а секретар Відділу Іван Книгницький сповняв обов'язки секретаря. Із звітів голови і секретаря присутні довідались про многогранну працю, яку відділ провадив на протязі звітового часу.

Голова Відділу інж. Вол. Шиприкевич згадав, що Відділ мав клопоти, бо в половині року треба було шукати нового секретаря на місце інсп. Йосифа Бакая, який занедужав. Все це вдалось побороти, Відділ перебрав молодий надійний секретар Іван Книгницький, якого інсп. Йосиф Бакай впровадив в дію союзової праці і тепер Відділ веде нормальну працю. Він інформував, що Відділ вплатив 100 дол. на Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському університеті та є членом ЗУАДК і УККА. Він заявив, що співпраця в Відділі була дружня з інсп. Й. Бакаєм так тепер з Іваном Книгницьким. На закінчення подякував всім за співпрацю і привітав першого і довголітнього голову Відділу мґра Романа Дякова, який прибув на збори аж з далекого Вілкіс Беррі, їдучи понад 200 миль дороги.

Секретар Відділу І. Книгницький здав звіт з проведеної праці. Він інформував присутніх, скільки зібрано грошей для Союзу і скільки для Відділу. В минулому році Відділ стратив аж 33 членів, на що склались переступні листи, дозрілі грамоти, суспенза і смертність, бо аж 8 членів померло. На думку звітодавця біжучий рік буде кращий, він заявив, що посвятить більше часу для здобування нових членів, і не допустить до упадку Відділу. Звіт закінчив секретар подякою інсп. Бакайові за його величезну поміч у веденні секретарства. Касир Відділу дир. Микола Тимків заявив, що тісно співпрацював з головою Відділу інж. Вол. Шиприкевичом так з інсп. Йосифом Бакаєм і теперішнім секретарем Іваном Книгницьким, і що вповні погоджується з їхніми звітами. За Контрольну Комісію звітував Нестор Сум, який заявив, що переведена контроля знайшла книговодство в найкращому порядку і поставив внесок на уділення абсолюторії.

Після звітів вив'язалась речева дискусія, в якій забирали слово Роман Савчак, Евген Білинський, мґр Роман Дяків, інсп. Й. Бакай, Микола Пришляк, ред. Остап Тарнавський і дир. Микола Тимків. Вичерпну відповідь дискутантам дав голова Відділу інж. В. Шиприкевич, а відтак попросив до слова присутнього на зборах головного радного і голову Філядельфійської Округи Степана Гавриша, який звернув увагу присутніх на жертвенну працю інсп. Й. Бакая для розбудови Відділу. Інсп. Й. Бакай був основоположником Відділу, і на протязі 20 років сповняв обов'язки секретаря і в тому часі збагатив доброю тисячкою нових членів УНСоюз за що зложив йому сердечну подяку. Він рівнож висловив подяку і признання першому голові Відділу мґр. Боманові Дякову за видержання на тому пості майже 20 років. Головний радний інформував присутніх про загальний стан УНСоюзу і його пляни на майбутнє. Він інформував про плян праці Філядельфійської Округи, при чому запросив всіх до масової участи в опері „Анни Ярославни", а відтак святкувань в Шамокіні ,та бенкеті округи з нагоди 75-річчя УНСоюзу. Доповідь закінчив закликом до присутніх вибрати таку нову Управу, яка зможе в цьому ювілейному році повести більш інтенсивну працю, а головно виконати зобов'язання супроти Союзу, а саме приєднати 45 нових членів.

По доповіді Степана Гавриша приступлено до вибору нової управи, де дир. Микола Тимків поставив внесок, щоб вибрати основоположника та й довголітнього секретара Відділу інсп. Й. Бакая почесним головою. Всі присутні оплесками одобрили цей внесок. Відтак мґр Роман Дяків поставив внесок, щоб залишити ту саму Управу і Контрольну Комісію, які діяли в попередньому році, а М. Пришляк зголосив список інших осіб до Управи і Конт. Комісії. У зв'язку з цим відбулось явне голосування і за внеском мґра Р. Дякова заявилось 6 осіб, а за листою Миколи Пришляка 16 осіб і тим самим більшістю вибрано слідуючу управу: д-р Іван Скальчук — голова, проф. Микола Остапяк — заст. голови, Іван Книгницький — секретар, дир. Микола Тимків — касир і Іван Садівник — член управи. Контрольна Комісія — Роман Савчук, Нестор Сум і Євген Білинський.

Збори закінчив нововибраний голова д-р Іван Скальчук подякою за довір'я в імені нововибраних членів управи й Контрольної Комісії, а при тому запевнив, що доложить всіх зусиль, щоб вдержати відділ на відповідному поземі. Він запевнив голову округи Степана Гавриша, що Відділ напевно здобуде згаданих 45 нових членів на протязі року.

С. Г.

Дебютантки і ескорти на Балю в Чикаго в 1969 році

(Зліва доправа): Ляриса Добрянська (ескорт — Володимир Головатий), Дануся Березецька (Зоріян Балух), Ірина Люшняк (Роман Шевчик), Ляриса Балух (Богдан Матусяк), Лідія Грубий (Роман Борняк), Катерина Кодельська (Остап Рарик), Марта Гук (Ярослав Кобилецький), Ляриса Лапичак (Остап Мосяк), Леся Бабій (Василь Бойчук), Арета Хрептовська (Михайло Дрогомирецький), Галина Дрогомирецька (Андрій Дурбак), Зоріяна Турчин (Роман Тарнавецький), Орися Прокоп (Володимир Ривак), Ярослава Струц (Ярослав Садовський), Марія Сеник (Данило Григорчук).

В Чикаго відбулась традиційна презентація дебютанток, що її кожного року влаштовує Комітет Батьків Школи Українознавства при Учительській Громаді при співпраці Дирекції Школи. Цьогорічна презентація відбулась 8-го лютого на Балі Т-в Українських Лікарів, Українських Ветеринарних Лікарів та Українських Інженерів, в готелі Шератон.

Підготовкою до виступу дебютанток займалися п. Ігор Скуб'як, директор Школи Українознавства А. Антонович, Батьківський Комітет та пані С. Кульчицька. У презентації взяли участь 15 дебютанток з ескортами, учениць Шкіл Українознавства в Чикаго, одна дебютантка була з Денверу, Колорадо, членів молодечих організацій Пласту, й СУМА.

Дебютанток, батьків та ескортів представляли на переміну пані Віра Хрептовська від рамени Батьківського Комітету та д-р Богдан Ткачук від господарів Балю. Після променади та представлення вітали дебютанток голова Батьківського Комітету п-ні Віра Хрептовська, голова Лікарського Товариства д-р Ігор Цимбалістий, голова Т-ва Ветеринарних Лікарів — д-р Василь Петрина і голова Т-ва Українських Інженерів — інж. Анатоль Дорошенко.

Дебют молодих адептів товариського і громадського життя пройшов з великим успіхом при заповненій понад 500 особами залі. **А. Л.**

СТЕПАН МАЛЕВИЧ

(Посмертна згадка)

Дуже тяжко писати старій мамі про смерть своєї дитини, котру Всевишній покликав до себе, а її стару, оставив. Але нічого чоловік не порадить, бо така воля Господня.

Дякую „Свободі", що помістила вістку про смерть мого сина св. п. Степана Малевича генер. інж який помер в Бразилії на 58 році життя. Св. п. Степан вислужив 30 літ в американськім війську, де вславився як лузонський герой, що дістав багато різних нагород, навіть від Президента, а я дістала за його поломані ребра „Порпел Гарт". Він був 4 роки в полоні в Японії (Манджурія). Помер нагло на удар серця 17 березня в Сан Павльо, а похований 21 березня на армійському цвинтарі у Вашинґтоні з найвищими почестями.

Я сама не знала, що маю так багато добрих приятелів, від котрих діставала листовно або телефоном багато щирого співчуття, щоб розрадити стару матір. Дякую всім зі щирого серця. Дякую оо. монс. Польвому і Андрієві Кіртисові за Панахиду. Дякую хорові і його дириґентові Михайлові Майношеві за такий чудовий спів на Панахиді. Також щиро дякую інж. Михайлові Комічакові за повідомлення в радіо.

Хоч св. п. Степан більше як 30 літ тому виїхав з Питсбурга, то його давні приятелі не забули за нього, бо він був веселої вдачі і мав приятелів. Був здібний в науці і вже на 21 році життя дістав диплом магістра інженерії. Тоді ж дістав військовий вишкіл і дістав диплом 2-го лайтенанта. Займався українськими справами. Був касиром в українськім клюбі в університеті, належав до хору, танцювальної групи Авраменка та помагав батькові приєднувати членів до УНСоюзу.

Тому його приятелі не забули та зложили замість квітів на Катедру Українознавства 120 долярів.

Пожертви склали по 10 дол. — Іван Корбецький з дружиною Степанією, Наталія Манастирська Гампель, Юрій і Марія Корпи, Іван Франко (вуйко), Теодор Франко, Катерина Голей з чоловіком; інж. Богдан Малевич 20 дол.; братанки арт. Володимир Франко, інж. Іван Франко мол., інж. Теодор Франко і інж. Петро Франко, всі з дружинами — по 10 дол., разом 120 дол.

Найбільшу приємність і розраду зробили мені гол. урядники УНСоюзу, коли прислали своє співчуття давній містопредсідниці, котра так щиро для Союзу 21 рік працювала. Мій чоловік був 8 літ урядовцем, а я за нього ходила організувати членів, бо він тоді студіював і сам не мав часу. Я була 13 літ урядничкою, заступницею гол. предсідника, а також першою жінкою в Екзекутиві та їздила щотри місяці на засідання.

Ще раз щиро дякую всім добрим людям, котрі старались мене розрадити по такій великій втраті.

Марія Малевич
мати з родиною

Питсбурґ, Па.

Боффало, Н. Й.

КАРАВАНА СПІВАЄ

„Світ тепер уже модерний" — співав квартет „Каравана" на своєму вечері пісні, ритму і гумору, що відбувся в суботу, 15 березня в домі „Дніпро". Треба повітати існування цього квартету, що українською піснею легкого жанру робить „конкуренцію" гіпермодерній музиці, яка несеться тепер на хвилях етеру, і якою любується молода генерація, а старша ... затикає вуха. Пісень „Карavани" можуть слухати всі, вони сприємливі для вуха і текстами пісень і легкою мелодією і живим ритмом і самою появою на сцені молодої п'ятки, бо крім співучого квартету (М. Длябога, М. Калинич, М. Гельбік і Б. Бемко) виступає з ними ще їхня акомпаніяторка-піяністка панна Марійка Геча. Тексти пісень і їхнє музичне оформлення в більшості самих „караванярів", а оригінальні композиції Длябога і Бемка збагачують цей жанр у нашій музиці. Крім фортепіяну послуговуються ще двома ґітарами та малими ударними інструментами, що підсилюють ритм. Треба побажати цьому ансамблеві, щоб далі розвивали своє мистецтво та вдосконалювали його в наміченому стилі.

В перервах, між співаними точками програми, розвеселяв публіку своїми гумористичними „кавалками" Пінот - Рудакевич. На мою думку, жартівливі розповіді чи сміховинки не втратили б на вартості, якби їх передавати літературною мовою, а не дивовижним „жарґоном" у стилі „Гриця Зозулі", бо багато висловів теперішнє публіка не розуміє, цією говіркою тепер уже ніхто не говорить, а подавана зі сцени понижує українську мову.

Публіка виходила вдоволена, бо в монотонне щоденне життя внесла Каравана дещо відпруження та веселости. При кращій рекламі було б публіки більше. **О. З.**

Балтімор, Мериленд

РІЗДВЯНА ПРОСФОРА 59-ГО ВІДДІЛУ СУА І ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ

59-ий Відділ СУА від кількох років влаштовує „Різдвяну Зустріч". Цього року 12-го січня в залі місцевої ІВКА Союз Українок разом з Пластовою Станицею були гостинними господарями Різдвяної Зустрічі. Прибрана заля, з ялинковими свічками настроювала святково присутніх.

На сцені Пластова Станиця — стала на „струнко" до апелю. Станичний д-р А. Лемішка відкрив свято, підкреслюючи невмирущу пластову ідею серед нашої молоді. Бунчужний свята ст. пл. А. Татчин перевів апель, а станичний д-р А. Лемішка запалив символічну пластову свічку. Заінтоновану пластунами колядку — Бог Предвічний підхопила святочна громада.

Голова Відділу СУА пані Ганна Самутин перенесла нас від буденщини до дорогих різдвяних звичаїв і їх відображення в нашій поезії, з окрема у віршах Богдана Лепкого.

Старший пластун Богдан Булавка по мистецьки відтворив різдвяні переживання цього поета вигнанця, деклямуючи його різдвяні вірші.

Молитвою поблагословив вечерю о. шамбелян Петро Мельничук — парох української католицької церкви.

У дружній родинній атмосфері почалась вечеря. Ділились просфорою з святочними побажаннями, а відтак подавали на столи традиційні страви: кутю, рибу, борщ з періжками, голубці і солодке печиво, все приготоване союзянками. Наші проворні і чепурні пластунки-юначки дуже гарно вив'язувались з покладених на них обов'язків — обслуги всіх столів.

А колядки не вгавали — їх співали разом і батьки і діти.

Пресовий реф. 59-го Відділу СУА

Марія Булавка

ЛІБЕРАЛЬНА ПАРТІЯ В НЮ ЙОРКУ на конвенції в цьому місті 276 голосами проти 36-ох визначила республіканця посадника Джана Ліндзі на свого кандидата під час виборів цього року. Ліндзі тішився підтримкою цієї партії і під час виборів в 1965 році і завдяки цій підтримці виграв тоді вибори. В роках 1957 і 1961 Ліберальна Партія підтримувала кандидатуру посадника демократа Роберта Ф. Ваґнера. Цього року Ваґнер не просив лібералів про підтримку, бо знав, що провід цієї партії підтримує республіканця Ліндзі. Пост посадника Ню Йорку важний. Посадник може мати вплив на вибір сенатора в найближчих конґресових виборах. Тепер обидва сенатори Ню Йорку — республіканці Джевітс і Ґудел.

ДО ПОРТУГАЛІЇ ПРИБУЛИ перших 15 совєтських туристів під проводом генерала в резерві Георґія Захарова. За 40-річного володіння прем'єра Антонія де Олівейри Салязара Португалія не допускала туристів з-поза залізної завіси. Теперішній прем'єр Марсельо Каетано також ворог комуністів, але не є прихильником повної ізоляції Португалії від країн з комуністичним режимом.

БІЯФРА ОПИНИЛАСЯ знову у дуже скрутній воєнній ситуації. Військо центрального уряду Ніґерії, який повів війну проти колишньої Східньої провінції Ніґерії, яка відірвалась від неї і проголосила себе самостійною республікою Біяфра, перейшло до нового наступу й підійшло під саму останню столицю Біяфри Умуагія. 30.000 мешканців того міста втікають в сторону містечка Орлю, віддаленого за 30 миль та проголошеного за нову столицю Біяфри.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 1.

„Самопоміч" Фед. Кредитова Кооператива — Чикаго	$ 25.00
Е. і В. Креховецькі, Філядельфія	15.00
П. Молодовець, Кліфтон	10.00
Д-р О. Лятишевський, Ню Йорк	8.00
П. Машталяр, Кренстон	6.00
О. Міщук, Клівленд	6.00
М. Левенсон, Філядельфія	6.00
І. Курах, Тітусвілл	5.00
О. Палащук, Вінніпеґ	4.85
М. Блаженко, Кліфтон	4.00
Д-р Я. Коропей, Лінкольн	4.00
П. Кос, Акрон	4.00
Д-р С. Федюк, Ню Йорк	4.00
М. Бабій, Дітройт	3.00
М. Вербінський, Клівленд	3.00
М. Гук, Ст. Пол	3.00
Н. Заяць, Линдгурст	3.00
Я. Ковалишин, Джерзі Ситі	3.00
М. Коритовський, Ню Йорк	3.00
А. Маркович, Пассайк	3.00
І. Мисик, Клівленд	3.00
І. Озарко, Парма	3.00
Т. Павлик, Джеймсбурґ	3.00
М. Провода, Голіок	3.00
С. Романків, Гартфорд	3.00
Н. Стадник, Найнтик	3.00
М. Степанчак, Ню Брітайн	3.00
Д-р О. Утриско, Нюарк	3.00
В. Чеканський, Абвурн	3.00
Отець С. Шадинський, Міллвілл	3.00
П. Шимкович, Ню Йорк	3.00
Л. Штайнберґ, Парма	3.00
С. Вільчинська Юніон	2.00
М. Галиця, Белл Вернон	2.00
І. Головко, Ірвінґтон	2.00
Т. Ґелемей, Нюарк	2.00
Я. Ґелета, Коледж Пойнт	2.00
І. Ґерелюк, Монтреаль	2.00
А. Ґруник, Дітройт	2.00
Є. і Л. Єисеи, Джерзі Ситі	2.00
Н. Йомко, Дітройт	2.00
С. Кобільник, Нюарк	2.00
А. Корбяк, Гемтремк	2.00
М. Ляшенко, Чикаґо	2.00
П. Мазур, Пассайк	2.00
С. Масюк, Філядельфія	2.00
М. Мороз, Роквілл	2.00
І. Онишкевич, Ірвінґтон	2.00
В. Панчак, Джерзі Ситі	2.00
Р. Петрощук, Чикаґо	2.00
Інж. Є. Пиндус, Гаррісбурґ	2.00
А. Підвербецький, Скенектеди	2.00
Р. Т. Сас, Філядельфія	2.00
Ю. Сеґін, Перт Амбой	2.00
М. Словятинський, Філядельфія	2.00
М. Струк, Клівленд	2.00
Д. Хрупалик, С. Гадлей Фоллс	2.00
Р. Гладчук, Йонкерс	1.20
І. Велей, Філядельфія	1.00
С. Берегулька, Мелросе	1.00
А. Букшований Байон	1.00
Г. Ганич, Філядельфія	1.00
Н. Гафткович, Гартфорд	1.00
С. Грабар, Перт Амбой	1.00
П. Гнецко, Вунсакет	1.00
М. Деремук, Люзерне	1.00
М. Дозорський, Ірі	1.00
П. Жолондик, Кліфтон	1.00
Л. Калинич, Ірвінґтон	1.00
М. Кардашенко, Дітройт	1.00
Б. Ковалюк, Перт Амбой	1.00
М. Кожемяка, Брістоль	1.00
М. Кузів, Вунсакет	1.00
А. Курах, Янґстави	1.00
П. Куриленко, Філядельфія	1.00
М. Куц, Клівленд	1.00
Отець Р. Лободич, Філядельфія	1.00
В. Малиновський, Мінеаполіс	1.00
М. Мартинишин Янґстави	1.00
В. Матляк, Філядельфія	1.00
В. Мерещак, Гартфорд	1.00
Р. Мисак, Іст Ратерфорд	1.00
С. Михалишин, Індієн Орчард	1.00
П. Нанюк, Пассайк	1.00
Д-р М. Небелюк, Саскатун	1.00
І. Половчак, Ґарфілд	1.00
В. Ревенко, Гартфорд	1.00
І. Романів, Гартфорд	1.00
Ф. Савчук, Джерзі Ситі	1.00
Я. Сипко Джерзі Ситі	1.00
Т. Скальський, Дітройт	1.00
П. Сливинський, Бріджпорт	1.00
Д. Троян, Вотертави	1.00
П. Федейкевич, Кліфтон	1.00
В. Фіцик, Вілбреґем	1.00
М. Форостина, Норт Берґен	1.00
В. Шалайко, Гемтремк	1.00
А. Шафран, Кліфтон	1.00
Г. Школяр, Розліндейл	1.00
А. Яцюк, Воррен	1.00

ЛИСТА ч. 2.

Читальня „Просвіти" ім. Т. Шевченка — Монтреаль	$ 20.00
С. Яців, Фенікс	20.00
Г. Слободян, Елизабет	8.00
М. Юрків, Джерзі Ситі	8.00
Г. Шкорута, Ірвілл	6.00
Об'єднання б. Вояків Головна Управа, — Торонто	5.82
Інж. Я. Волошин, Бронкс	5.00
Д-р Г. Лозинський, Чикаґо	5.00
М. Машерівський, Філядельфія	5.00
В. Стрихар, Дітройт	5.00
Третя кляса Школи Українознавство, — Ени Арбор	5.00
Мгр М. Головатий, Чикаґо	4.00
П. Джус, Чикаґо	4.00
М. Крика, Еддистон	4.00
Отець М. Мицишин, Елмайра Гайтс	4.00
С. Асауляк, Нюарк	3.00
С. Балишак, Обурн	3.00
В. Волинський, Клівленд	3.00
М. Гавриляк, Бейсайд	3.00
В. Гаєвський, Парма	3.00
О. Граб, Картерет	3.00
Р. Голембйовський, Асторія	3.00
О. Ґудзій, Кліфтон	3.00
П. Дацко, Мейслендінґ	3.00
Н. Дворянин, Елмайра	3.00
І. Дурбак, Трой	3.00
П. Кізел, Дірборн	3.00
А. Кухарська, Мінеаполіс	3.00
П. Кушнірчук, Чикаґо	3.00
О. Лободоцький, Дітройт	3.00
М. Марушка, Чикаґо	3.00
В. Павленко, Філядельфія	3.00
С. Павлишин, Клівленд	3.00
С. Подоль, Албіон	3.00
М. Ратушний, Ґарфілд	3.00
Роман Парсел Сервіс Ню Йорк	3.00
В. Романко, Дітройт	3.00
П. Семенюк, Мейплвуд	3.00
С. Сенейко, Філядельфія	3.00
о. І. Ткачук, Ню Йорк	3.00
М. Томко, Чикаґо	3.00
Е. Федів, Джерзі Ситі	3.00
І. Франко, Бронкс	3.00
І. Ходоровський, Вунсакет	3.00
І. Мацюрак, Балтімор	2.20
П. Гуменюк, Вас Миллс	2.00
В. Дідик, Дітройт	2.00
Т. Зазуля, Ріґо Парк	2.00
М. Захарчук, Гарден Ситі	2.00
М. Зін, Філядельфія	2.00
О. Кльоц, Юніон	2.00
Б. Козак, Гартфорд	2.00
А. Кошелок, Данкенной	2.00
П. Літовінський, Даннелен	2.00
О. Ломацький, Сілвер Спрінґ	2.00
З. Максимів, Ню Йорк	2.00
Н. Назар, Бруклин	2.00
С. Паньків, Чикаґо	2.00
П. Пироганич, Обурн	2.00
С. Пограничний, Елизабет	2.00
І. Решетилович, Дітройт	2.00
М. Фафендик, Шебойґен	2.00
М. Фесьо, Байон	2.00
Миколаєвич, Гайд Парк	1.20
О. Андрушків, Савт Орандж	1.00
М. Бабій, Рочестер	1.00
І. Бандура, Бруклин	1.00
Ю. М. Баранник, Воррен	1.00
В. Винничук, Нютови	1.00
І. Волошин, Скрентон	1.00
М. Ворончак, Філядельфія	1.00
Д. Ґренда, Йорк	1.00
М. Дзядик, Ґлестонбури	1.00
І. Долгий, Парма	1.00
П. Драґан, Гемтремк	1.00
І. Дудяк, Гакеттстови	1.00
С. Дулька, Дітройт	1.00
М. Дуткевич, Аллен Парк	1.00
М. Сіна, Рочестер	1.00
С. Івасечко, Редінґ	1.00
І. Кукорло, Бервік	1.00
М. Курман, Філядельфія	1.00
М. Кучма, Парма	1.00
Д. Луканик, Ню Гейвен	1.00
П. Макогон, Рочестер	1.00
Г. Мацук, Ню Йорк	1.00
В. Мудрий, Саннсайд	1.00
Н. Преґар, Мінеаполіс	1.00
В. Поностайко, Рочестер	1.00
А. Сенота, Балтімор	1.00
М. Стецевич, Стоатерс	1.00
О. Таран, Річмонд	1.00
С. Тимків, Ню Йорк	1.00
О. Фостаковська, Говпдейл	1.00
Д-р Т. Чуй, Роки Гилл	1.00
А. Шпиталь, Чикаґо	1.00
Ф. Ф. Штубан, Сеймор	1.00
І. А. Яцусь, Розелл	1.00
І. Кобзей, Ст. Джозеф	0.50
І. Швець, Джефферсон	0.50

Степан Куропась

ЧИКАҐІВСЬКА ХРОНІКА

75-річчя УНС у 220-му Відділі. На фото перший (зліва) в другому ряді секретар Відділу П. Мелінишин, а перший зправа в тому ряді предсідник Відділу І. Овчарин.

75-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ влаштував [illegible] Чикаго-Півдні 220-ий відділ св. Петра й Павла. Це, мабуть, одинокий з 500 відділів УНСоюзу Америки й Канади, що мав відвагу на таку імпрезу. На імпрезу прийшло 60 членів відділу, а урядовці предс. Овчарин, секр. Мелінишин і Едвин Влідий (по-англійськи), мали цікаві промови, читали витяги з протоколів зборів відділу і легкі сатиричні листи емігрантів до старого краю. Секретар представив всіх піонерів і основоположників відділу і присутні відспівали їм Многая Літа. Член відділу і делеґат на конвенції Роздільський своїм співом доповнив програму. Слово про УНСоюз і про те, що він робить для старших союзовців, мав гол.заст. предс. Степан Куропась. Відділ, що існує 58 літ, все ходив з колядою, перестав під час війни, а цього року знову відновив добру традицію. Колядники при цій нагоді відвідали старших членів, які вже на збори не можуть приходити. Була спільна знимка.

БРАТСТВО СВ. АНДРІЯ нової католицької парохії Володимира й Ольги дало прощальний вечір для проф. Витановича, який переселюється до Іст Орендж, Н.Дж. Представники організацій й установ при перекусці промовляли та вичислювали заслуги професора як педагога, кооперативного історика, автора і суспільного діяча. Окремий стіл комбатантів, яких на скору руку зорганізував член ОбВУА, спромігся на прощальний дар для подружжя Витановичів. Промовляли о. Вол Тарнавський з Едмонтону, д-р А. Гасцький, д-р В. Маркусь, ред. Д. Денисюк, Р. Мицик, О. Плешкевич, д-р Фаріон, В. Тимцюрак, А. Артимович, пані О. Гарасовська і молоденька дівчина від Братства Молоді ім. Бориса і Гліба. Якби не вмілий провід тостмайстра М. Денисюка, імпреза була би затягнулася поза північ. Говорив і професор. Робив він, що міг, а найбільше писав, бо вважав, що потреба публікацій для майбутніх дослідників.

ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР З „ОСЕЛЕДЦЕМ", влаштований УЗХрестом 30 березня, був симпатичною імпрезою, не лише кухнею, але й програмою й публікою. Легку сатиру написала і виголосила Емілія Кулик, веселу гумореску прочитав п. Мотулко, а пані М. Гарасовська-Дачишин читала поетичний твір Т. Курпіти, скомпонований спеціяльно для імпрези. Поет завжди готовий послужити громаді своїм гумором і стилем. Пластуни Самодіяльного Гуртка дівчата Цибрівська з Мілвокі і Гарасовська з Чикаґо мали виступ з гітарою, який був доповнений трьома хлопцями-пластунами: Квінтет цей не лише гарно грав, але й добре співав. — „Давайте молодь на сцену", — були голоси, досить вже тих самих могіканів. Імпрези УЗХреста все були популярні, але остання мала несподіваний успіх і матеріяльного характеру. Три сотні присутніх з'їли й випили все доценту. Крім розвагової програми була ще гра в бінґо, якою проводили на зміну пані Рибак, пані Іванів голова і секр відділу та Л. Кузик, секр. 423-го відділу УНС.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКИЙ БРАТСЬКИЙ СОЮЗ оснований 40 років скорше від УНСоюзу в місті Сейнт Луїсі, Мізурі. 115 років тому найбільшим портом ЗСА був Ню Орлінс в Луїзіяні. Там висіли перші чехи і кораблем приїхали рікою Міссіссіппі до С. Луїс, який вважався тоді входовою брамою до Золотого Заходу. В ювілейній імпрезі 115-річчя УНСоюз був репрезентований гол. контр. І. Іванчуком і гол. заст. предс. Степаном Куропасем. При довгих бенкетових столах (українці воліють круглі) засіли учасники імпрези і за 6 долярів мали добрий чеський обід, кнедлікі, зелі і вепржова та ще й курка, волова, кава і чеські колачики. У нас рахував би УНСоюз 15 дол. В Союзі взагалі все дорого коштують імпрези, бо є багато вільних вступів (компліментари). Дивувалися чехи, коли я їм сказав, що наші конвенційні делеґати беруть 50 дол. денно, а в них $15. Учасники бенкету середнього віку з домішкою сивоголових, — це вже 4-а ґенерація. Не чув я там чеської мови крім одної промови голови Комітету Джіма Кракори. Молодь чеська в Соколі, який має в Домі союзові домівки і руханкову залю, та багато інших заль і убікацій у величезному будинку в містечку Сисеро! Імпрезу, як і в нас, зачато гимнами американським і чеським „Где домоф муй" та словацьким „Над Татров са блиска". Головним промовцем був містер Мортон з Деласу, Тексас, який повних 45 хвиль бавив людей своїми дотепами. Промовець, урядовець Ріпабликен Лайф Іншурент тільки те й робить, що їздить по конвенціях і імпрезах та розвеселяє учасників та приносить славу своїй орґанізації. Америка, казав він, не є „мелтінґ пот", а мозаїкою різних культур. За 115 літ чехи не стопилися завдяки братській орґанізації. Тому є ов'язком тих різних культур мати свої асекураційні товариства, як оборону проти скорої асиміляції. В мистецькій програмі були соля, дуети і танки між іншими популярний народній танок ческа беседа.

ЩАДНИЧА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ" — найбільша українська кредитівка в ЗСА, відкрила свою філію при парохії св. Иосифа на Кумберленд. Кредитівки потрібні по наших громадах і організаціях, бо вони концентрують український капітал для українських людей, їх потреб і цілей. Громада парохії св. Иосифа велика, незадовго зачне будувати нову церкву. Біля неї купують українці доми, відкривають бюра і підприємства. Отже будучність кредитівки запевнена. В день отворення можна було на кошт кредитівки випити каву і закусити солодким.

БРАТСЬКИЙ КОНҐРЕС СТЕЙТУ ІЛЛИНОЙ відбув конвенцію 13-14 березня на передмістю Чикаґа Овк Лови. Це найбільший конґрес в Америці. В конґресі переважають лютеранські організації. Сім польських союзів належать до конґресу і всі вони були заступлені, делеґатом Звйонзку був його през. Мазевський. Український Народний Союз був одиноким, що вислав на конґрес делеґатів гол. контролера Івана Іванчука і гол. рад. Мирона Куропася. Цього року не було на конґресі наших русинів, які мають Сосдиненіє, а в англійській мові звуть себе „Ґрік-Кетолик Юніон". Покійного гол. касира Івана Кокольського вшановано окремою точкою. Заст. гол. пред. Степана Куропася перевибрано до екзекутиви. Зі звітів членів конґресу і доповідачів виходить, що братські організації зростають чисельно, не переходять на т. зв. дайрект біллінґ і 500-1000-дол. грамоти переходять до історії. Найбільший зріст грамот виказують лютерани, секрет полягає в тому, що джерело їх зросту лежить в підвищуваню обезпечення їх членів. Їхні організатори дістають річно мільйон забезпечення і добре заробляють. Є такі, що покидають добре платні посади, а голосяться за організаторів, бо платня більша.

Український Вільний Університет оголошує вписи студентів на літній семестр 1969 р.

Український Вільний Університет у Мюнхені оголошує вписи докторантів, маґістрантів та заавансованих студентів на літній семестр 1969 р., на факультетах філософічного та Права і суспільно - економічних наук. Літній семестр 1969 р. — це 93-ій черговий семестр УВУ (до 1945 р. у Празі, від 1945/46 у Мюнхені). Згідно з постановою Баварського Державного Міністерства Навчання і Віроісповідання від 16 вересня 1950 р., УВУ має право надавати академічні ступені маґістра й доктора.

Літній семестр триватиме від 1 липня до 31 серпня 1969 р. УВУ приймає на студії осіб, які хочуть отримати дипломи із українстики, славістики, історії України й Східньої Европи, а також із східньо - европейського права й економіки. УВУ приймає на студії тільки заавансованих студентів, бо в своїй основі студії в УВУ є доповнюючими до студій в інших европейських та позаевропейських університетах. Студенти із ступенем бакалявра мають змогу перейти в УВУ доповнюючі студії (найменше протягом двох семестрів) та, після складення всіх часткових іспитів та обов'язкових кольоквіюмів і написання відповідної праці, приступити до дипломного маґістерського іспиту. Особи, які вже мають ступінь маґістра, мають змогу здобути в УВУ ступінь доктора після вислухання двох семестрів та складення кольоквіїв із визначених предметів, захисту докторської дисертації та складення усних докторських іспитів („великого" та „малого" риґорозів).

Заяви про прийняття приймають деканати факультетів до 15 травня 1969 р. При заяві про прийняття треба додати:

а) свідоцтво зрілости,

б) засвідчення про студії в іншому університеті, з зазначенням осягнутих ступенів та з зазначенням оцінок (кредитів) за окремими дисциплінами,

в) життєпис власною рукою написаний, із докладним насвітленням попередніх студій,

г) три підписані світлини (6.5 х 4.5).

Просимо притримуватися поданого терміну, зокрема, в зв'язку із трудністю отримати приміщення в літніх місяцях у Мюнхені. Студенти УВУ користуються правом першенства в отримуванні стипендій від КоДУС-у та мають побутові полегші, які є запевнені для всіх інших студентів у Німеччині. Заяви просимо пересилати на адресу:

Ukrainische Freie Universitaet
8 Muenchen 80
Laplacestr. 24
West Germany

20-літній ювілей СФУЖО в Чикаґо

27-го квітня 1969 р. відбудеться тут Ювілейне Свято Світової Федерації Жіночих Організацій на Середній Схід Америки. Свято відзначає й пригадує про діяльність наших жіночих організацій. СФУЖО — організація, що об'єднує тепер 1[illegible] жіночих товариств, мета її — координувати працю нашого жіноцтва на еміґрації без огляду на територіяльне походження, віровизнання і місце осідку даної організації.

Членами СФУЖО є жіночі Організації Великої Британії, Бразилії, Австрії, Німеччини, Венесуелі, Америки, Канади. Програма праці закроєна на внутрішню і зовнішню діяльність. Внутрішня діяльність зосереджена на організаційно - виховних факторах, а зовнішня на репрезентації нашої спільноти і інформуванні про нас на міжнародному форумі.

І так 1950 р. СФУЖО стала членом Світового Руху Матерей у Парижі. Від 1955 р. бере участь у Конгресах Міжнародної Жіночої Ради 1966 р. стала членом Міжнародної Генеральної Федерації Жіночих Клюбів. Тут треба відмітити, що на Світовому Конґресі Вільних Українців 1967 р. у Ню Йорку СФУЖО дала ініціятиву до Жіночої Секції і увійшла до секретаріяту СКВУ із делеґаткою, теперішньою головою СФУЖО пані О. Зелізняк.

В рамах ювілейних святкувань СФУЖО в Чикаґо відбудеться 27 квітня Ювілейний Бенкет, на котрому головним промовцем буде наша відома громадська діячка радна міста Дітройту п. Маруся Бек. Свято відбудеться заходом Окружної Ради ССА, 12 Відділу УЗХ і Об'єднання Жінок ОЧСУ. Комітет докладає усіх зусиль, щоб воно випало гідно і величаво. Особа прелеґентки і добра програма збуджує помітне заінтересовання громадянства.

Е. К.

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В АНГЛІЇ НАРАХОВУЄ 3,540 ЧЛЕНІВ

Лондон. — У річному звіті з діяльности Крайової Управи СУМ у Великій Британії надрукованому в „Українській Думці" ч. 9/1969, подано докладні дані про стан членства і працю 48 Осередків СУМ у цій країні. Тепер стан членства СУМ у Англії виносить 3.540 осіб, враховуючи членів - сеньйорів, у тому числі юнацтва і дружинників є понад дві з половиною тисячі. При СУМ-і в Англії працюють десятки мистецьких гуртків самодіяльности, спортові, журналістичні та ін., працює 131 виховник і 316 впорядників.

ВЕЛИКОДНІЙ БАЗАР В ПАНСІОНІ ІМ. І. ФРАНКА

Торонто. — Влаштований на Свята Великодній Базар в Пансіоні імени Івана Франка у Торонті дав чистого прибутку 780 долярів, які передано на розбудову дому. Базар відбувся в долішній залі, з участю багатьох українських гостей та канадійців. У продажі були писанки, скатертини, вишивки та інше.

Рефлексії з балю Т-ва Українських Інженерів в Лос Анджелесі

Дебютантки й їхні ескорти під час балю інженерів у Лос Анджелесі. Стоять (зліва): К. Гірка, Л. Солук, Г. Ясінська, Я. Сіркі, Н. Мельник, О. Проданюк, Т. Двигайло, М. Зубач.

Баль Товариства Українських Інженерів ввійшов уже в традицію і стався приємним місцем щорічної зустрічі української громади на Заході. За це належиться признання основоположникові цього Т-ва п. О. Скробкові і тим, що його піддержали і зуміли розпочате діло успішно попровадити.

Можна б багато писати про рухливу діяльність цього Т-ва: сходини, вечірки, ґутірки, реферати і т. д., та обмежимося до балю. Коли говоримо про традицію, то не можемо обминути дебютанток, ну і, очевидно, їхніх ескортів. Про успіх і гармонію постаралися пані Зеня Осадца і Таня Гірка. Успіх оправдав вклад їхнього часу і праці. Та зачнім від „порога". Симпатична заля, добре товариство, добра музика й сердечна атмосфера. І. Лесик представляє гостям діючого голову п. Любомира Осадцу, який українською й англійською мовами, вітає священство, представників міста, гостей і всіх присутніх. П. Л. Осадца просить п. Марію Шумську представити і запровадити на залю тих, що їхні серця б'ються жвавіше в молодечих грудях. Це ж подія раз в житті!

З тактом, елеґантно й відповідно до настрою — п. М. Шумська вив'язується зі свого завдання. Пари проходять під звуки музики... Не багато їх, але ж і нас тут не багато. Голова Т-ва п. Л. Осадца у вступному слові дав молодим людям кілька рефлексій на дорогу: „Стріляючи до зір, пам'ятаймо за нашу зорю, на якій живемо. Дивлячись на чужі зорі, не забуваймо, що для нас наша власна зірка найдорожча і найкраща, бо вона наша! І якщо б я мав чорнокнижника силу і міг творити чуда, то я не зумів би створити більшого: ви всі, а радше ми всі є живим доказом неамирущого чуда-дива. Вічного відродження і живучости нашої нації. Готовости до боротьби і пожертви нашої молоді, незалежно серед яких обставин вона не знаходиться.

Ідіть в життя з ясними чолами і піднесеними головами. І нехай вечір цей залишиться довго незабутим, повним чарів і краси: Веселої забави!"

М. Д.

Перед концертом сонат в Ню Йорку

Останніми часами довелось мені слухати кілька разів недавно створений ансамбль: скрипка і фортепіян. І, для мене незвичайно будуючим явищем є те, що цим разом зійшлися до музичної співпраці два серйозні музики з високою освітою і музичною культурою:

Дарія Гординська - Каранович, загально відома піяністка з европейськими студіями і довголітнім концертовим досвідом, і Рафаїл Венке, хоч ще молодий, але відомий скрипаль, який закінчив вищу музичну освіту з Америці і вже багато концертував.

фСяк

Ці наші музики з різними формаціями зустрілися на площині сублімованого мистецтва. Це проявляється у виборі програми з монументальних творів камерної музики Баха, Моцарта, Бетговена, Брамса... В кожному з цих майстрів вони знайшли відповідь на останні питання відносно стилю й техніки виконання.

Камерна музика — це та особливо інтимна ділянка, в якій майже кожний великий композитор в и п робовував свої сили. Це абсолютна музика, що безпосередньо промовляє до інтеліґентного, вразливого на музичну красу, слухача.

Я був свідком недавніх виступів Дарії Гординської-Каранович і Рафаїла Венке і обсервував реакцію публіки, яка, може частинно інтуїтивно, відчула потребу піднести себе до вищої сфери і зуміла заманіфестувати свою вдячність за духову насолоду. Майже всі зрозуміли наміри наших музичних мистців, які не йдуть по лінії найменшого опору щодо програми, а ставлять до себе і до слухачів високі вимоги. Це стається також у виборі творів українських композиторів.

Тому з радістю і з нетерпеливістю очікуємо вечора сонат з рівнорядними ролями скрипкової і фортепіянової партій у виконанні наших відомих солістів, що відбудеться 26-го квітня в залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку.

Любомир Горницький

ДИРЕКТОР МІЖНАРОДНОЇ АТОМОВОЇ АҐЕНЦІЇ ПЕРЕСТЕРІГ членів Женевської конференції роззброєння, щоб вони не обманювали себе надіями на порозуміння між ЗСА й СССР щодо штучних ядрових вибухів для мирних цілей. Шведський атомовий вчений д-р Зіґмунд Екклюнд переконаний, що ще довго світові атомові потуги не будуть уділювати европейським неатомовим країнам атомової енерґії для практичного використання для мирних цілей.

З болем і смутком повідомляємо, що наші Рідні відійшли у Вічність на їх 85-му році життя

бл. п.

ЯКИМ НАУМОВИЧ БАРТКО

і

ВАРВАРА АНТОНІВНА БАРТКО родом ТРИКУЛЕНКО

ПОМИНАЛЬНІ ПОБОСЛУЖЕННЯ за їх Душі відбулись в соборному храмі св. Софії греко-православної церкви в Монтреалі, Канада в днях 3 і 9 квітня ц. р. Тіла їх спочили на цвинтарі Mount Royal в Монтреалі.

ВІЧНА ІМ ПАМ'ЯТЬ!

Замість вінка, проситься Друзів і Приятелів Покійних, скласти даток на намогильний пам'ятник на адресу: George Poliszczuk, 331 Pen Blvrd, Beaconsfield, Que. Canada.

СТЕФАНІЯ і СТЕФАН БАРТКО

СПОРТ

Редагує В.Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

Турнір відбиванки дружин чоловіків і жінок за першість СУАСТ-Схід, Делеґатури УСЦАК, відбудеться в суботу, 3-го травня в залі Колюмбія Гай Скул у Мейплвуд, Н. Дж., біля міста Нюарку. Початок турніру визначений на год. 10.30 рано після вильосування порядку гор. Проводитиме турніром ланковий відбиванки СУАСТ-Схід д-р Михайло Снігурович, а господарем турніру буде УАСТ „Чорноморська Січ" Нюарк.

Зголошення до участи в турнірі, разом із оплатою по $10 від кожної дружини, приймає до 26-го квітня ланковий відбиванки „Ч. Січі" на адресу:

Mr. A. Lapychak, 158 Linden Ave., Irvington, N.J., тел. (201) ES 5-2533.

Першості відбиванки УСЦАК запляновані також на травень після відбуття першостей Делеґатур на Сході і Півночі ЗСА та в Канаді.

— o —

УСК — „БЛУ СТАР" 2:1

Ню Йорк, 30-го березня. — В змаганнях за мистецтво „Великої Десятки" Нім.-Амер. Футб. Ліґи УСК переміг скромним вислідом „Блу Стар", здобувши дві цінні точки та підкріпив собі місце у середині табелі цієї Ліґи. Не дивлячись на це, УСК мусить ще виграти щонайменше два-три змагання, щоб це середне місце за собою закріпити. Гра велася цілий час відкрито та зрівноважено на грищі УСК-у в Шіценпарку і змагуни „Блу Стар" уважали, щоб не допровадити до неспортових авантур, як минулого разу на їхній площі.

Вже на самому початку Мфум гарним стрілом здобув провадження для УСК-у на 6-ій хв. гри. Гра цілий час провадилася зі змінним щастям. Напад УСК-у все ще не прийшов до стрілової диспозиції і на тому тлі „Блу Стар" декілька разів загрожував нашим воротам, але притомний воротар Ґерлі завжди був на місці. Здавалося, що такий вислід 1:0 залишиться, але на 5 хв. перед кінцем змагань напасник „Блу Стар" таки змусив Ґерлі до капітуляції, вирівнуючи рахунок воріт. Тоді в останніх кількох хвилинах змагань УСК безнастанно атакував ворота „Блу Стар" і дослівно в останній хвилині гри Керр щасливо прорвався і вмістив м'яч в сітці противника, чим устатив переможний вислід 2:1.

Публіки було неповна 300 осіб, що було рішуче замало. З цієї причини рішено, що по змаганнях управа УСК-у абсолютно не буде відповідати на телефонічні запити про вислід відбутих змагань. Симпатики повинні прийти на змагання, піддержати на дусі змагунів і самому побувати хоч дві години на свіжому повітрі.

Склад УСК-у: Ґерлі, Ґонзалес, Фіні, Кравець, Янґ, МекКулі, Шмотолоха, Пярдон, Мфум, Ірфельд, Керр (Зелень).

УСК рез. — „Блу Стар рез. 2:2

І. Дз.

— o —

ДРУГА ПОРАЗКА „ЛЕВІВ"

„Леви" — „Крила" 1:2 (1:0)

Чикаґо, Іллиной. — В неділю, 23-го березня, стрінулися на бічній площі Ганзон парку обидві місцеві українські футбольні дружини в змаганнях за мистецтво Першої Дивізії: „Леви" і сумівські „Крила". Ці місцеві дербі між двома українськими дружинами притягнули до Ганзон парку дуже мало, бо біля 200 любителів футболу. Сумівські „Крила" поставилися до змагань з „Левами" поважно, виставивши свій найсильніший склад, включно з Шленкером, Андрущишином, Курпітою, Абрам'юком і двома Кулясами. Зате „Леви" виставили слабший склад, як до „Спарти", бо без воротаря Вадима Мишалова, якого мусів заступити змагун резерви Аскольд Клюфас, і без помічника Іваника (тритижнева дискваліфікація). Сумівські „Крила були краще вирівняною дружиною, граючи в минулорічному, зіграному складі. Вони наступали довгими подачами, і їх прориви були небезпечні для оборони і резервового воротаря Клюфаса. „Леви" грали короткими подачами, які не були продуктивні на бічній нерівній площі. Перші ворота стрілив Руїз на 37-ій хв. з подач Шлапака і Лоска, але „Крила" накинули темпо в другій півгрі і Гулик вирівняв 1:1 в 70-ій хв. поземним стрілом, що його міг би оборонити стандартний воротар. Це піднесло сумівців на дусі і від того часу вони безнастанно атакували „Левів". Юліян Куляс вирішив вислід змагань 2:1 в 78-ій хв. низьким стрілом в лівий ріг воріт Клюфаса з карного удару з одинадцятки. Після цього „Леви" старалися вирівняти дефіцит, але поміч і оборона сумівських „Крил" вибивали м'ячі далека поза площу, граючи на час. Була спровокована авантура між глядачами і змагунами, але суддя (мексиканець) довів змагання до кінця. Як „Леви", так і „Крила", були покарані в минулому році за неспортові провини під час змагань, і за це здеґрадовано „Левів" з Вищої до Першої Дивізії.

Склад „Левів": Клюфас, Еліяшевський, Гаррісон, Комлані, Стахровський, Лоско, Шлапак, Руїз, Козій Лінартович, Суховерський, Є. Мишалів, Шиманський і Дудка.

Скла „Крил": Томашевський, Лабич, М. Куляс, Курпіта, Абрам'юк, Думановський, Чернюк, Гулик, Андрущишин, Шленкер, Ю. Куляс, Сідельник, Процик, Стрільчук і Лапка.

З прикрістю повідомляємо Членів УАСТ „Леви" про несподівану смерть члена Контрольної Комісії нашого спортового т-ва бл. п. Теодозія Носієвича в середу, 19-го березня. Похорон Покійного відбувся в суботу, 22-го березня. Шановній дружині бл. п. Т. Носієвича і його Землякам висловлюємо наші найглибші співчуття.

Радіємо, що члена УАСТ „Леви" і бувшого секретаря та керівника першої футбольної дружини, інж. Ореста Клюфаса вибрано на сходинах делеґатів до Національної Футбольної Ліґи Чикаґо до Футбольної Асоціяції стейту Іллиной. Гратулюємо йому і сподіваємося, що він буде обороняти справи українських дружин.

Петро Головатий

ТАРЗАН, Ч. 6167. Боротьба за життя.

Це була боротьба за життя, як Тарзан, Іто і професор Плендом змагалися, щоб тримати голодні ящіркові тварини здалека від дратви.

Скаженим одним ударом Тарзан відрізав голову одній звірюці!